



Special EU Programmes Body
Foras Um Chláir Speisialta An AE
Boord O Owre Ocht UE Projects



An Foras um Chláir Speisialta an AE

Tuarascáil Bhliantúil agus Cuntais 2015



European Union
European Regional
Development Fund
Investing in your future



**Northern Ireland
Executive**
www.northernireland.gov.uk



**Ireland's European Structural and
Investment Funds Programmes
2014-2020**
Co-funded by the Irish Government
and the European Union



European Union



The Scottish
Government
Riaghaltas na h-Alba

EUROPE & SCOTLAND
European Regional Development Fund
Investing in a Smart, Sustainable and Inclusive Future



Tuarascáil Bhliantúil an Fhorais um Chláir Speisialta an AE
Tuarascáil Bhliantúil agus Cuntais
don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2015

Arna gcur faoi bhráid Thionól Thuaisceart Éireann faoin Ordú um Chomhoibriú Thuaidh/Theas (Comhlachtaí Forfheidhmithe) (Thuaisceart Éireann) 1999 Sceideal 1, larscríbhinn 2, Cuid 7, mír 1.3 agus mír 2.6 ag an Roinn Airgeadais agus faoi bhráid dhá Theach an Oireachtais faoi Airteagal 49 (1) den Acht um Chomhaontú na Breataine-na hÉireann, 1999

Dé Luain 19 Nollaig 2016



© cóipcheart FSCAE 2016.

Is féidir leat an foilseachán seo (seachas lógónna) a athúsáid saor in aisce i bhformáid nó i meán ar bith, faoi théarmaí an Cheadúnais Rialtais Oscailte. Chun breathnú ar an gceadúnas sin, tabhair cuairt ar

www.nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence

nó seol ríomhphost chuig: **psi@nationalarchives.gsi.gov.uk**

Sa chás ina bhfuil faisnéis atá faoi chóipcheart tríú páirtí sainaitheanta againn, beidh ort cead a fháil ó na sealbhóirí cóipchirt sin atá i gceist.

Chun tuilleadh sonraí a fháil faoi athúsáid na Tuarascála Bliantúla agus na gCuntas don bhliain 2015, scríobh chuig:

FCSAE,
An 7ú hUrlár, Foirgneamh Clarence Thiar,
2 Sráid Clarence Thiar, Béal Feirste,
Tuaisceart Éireann, BT2 7GP.

Tá an doiciméad seo ar fáil freisin ar an suíomh gréasáin dár gcuid ag

www.seupb.eu

Ba chóir ceist ar bith eile faoin doiciméad seo a sheoladh chugainn ag

info@seupb.eu

Íomhá an chlúdaigh:

Grianghraf a tógadh ag an tsaoráid eachtraíochta teaghlaigh i Sliabh gCuillinn mar chuid de Thionscnamh Infheistíochta Tuaithe CASA (Baile na Lorgan agus Deisceart Ard Mhacha) arna chistiú faoi INTERREG IVA.

Clár Ábhar

Réamhrá an Phríomhfheidhmeannaigh	02
Ról an Fhorais um Chláir Speisialta an AE	04
Príomhéachtaí na bliana 2015	06
• Forbhreathnú ar an gClár PEACE	08
• Forbhreathnú ar an gClár INTERREG	14
• Cláir AE 2014-2020	20
Cláir Thrasnáisiúnta agus Idir-réigiúnacha	21
Comhroinnt ár nEolais in 2015	22
Cuntais Bhliantúla	24
An tAguisín	60



Réamhrá an Phríomhfheidhmeannaigh

Is cúis áthais dom an Tuarascáil Bhliantúil seo a chur i láthair i mo ról mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin FCSAE. Is post é ar ghlac mé leis agus fonn mór díograis orm, go háirithe ag an tráth spreagúil seo i saol an Fhorais agus muid ag tabhairt faoin tríú tréimhse deich mbliana den chistiú PEACE agus INTERREG don réigiún.

Bhí an eagraíocht an-ghnóthach ar fad in 2015. Ní amháin go bhfuil muid ag tabhairt faoi an-chuid oibre chun na Cláir PEACE III agus INTERREG IVA a dhúnadh, ach táimid ag cur i gcrích na caibidlíochta deiridh maidir le hábhar na gClár nua do 2014-2020.

I ndiaidh comhairliúchán fairsing poiblí, thar thréimhse dhá bhliain, agus cead a fháil ó Fheidhmeannas Thuaisceart Éireann, Rialtas na hÉireann agus Rialtas na hAlban (i leith INTERREG VA amháin), chuireamar dréachtchlár chomhair faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh i leith INTERREG VA agus PEACE IV.

Ghlac an Coimisiún an Clár INTERREG VA nua, dar luach iomlán €283 milliún, go foirmiúil i mí Feabhra 2015. Chuir sé sin ar ár gcumas dúinn gairmeacha maidir le cistiú a oscailt i lár na bliana faoi gach ceann de chuspóirí an Chláir. Tá líon mór iarratas ar an gClár nua faighte againn cheana féin agus táimid ag déanamh measúnú orthu siúd faoi láthair d'fhonn na chéad litreacha tairisceana a eisiúint sa dara leath de 2016.

Ghlac an Coimisiún an Clár PEACE IV nua, dar luach iomlán €270 milliún, go foirmiúil i mí na Samhna 2015. Tá ceithre phríomhréimse tosaíochta sa chlár lena n-áirítear 'Oideachas Comhroinnte', 'Leanaí agus Daoine Óga', 'Spásanna agus Seirbhísí Comhroinnte' agus 'Caidreamh Dearfach a Chothú'. Tar éis an chéad chruinnithe den Choiste Monatóireachta PEACE IV atá beartaithe do mhí an Mhárta 2016, beidh gairmeacha maidir le cistiú ar



oscailt faoi thosaíochtaí an Chláir i ndáil le Caidreamh Dearfach a Chothú, Oideachas Comhroinnte, agus Spásanna agus Seirbhísí Comhroinnte.

Le linn 2015 d'eagraigh FCSAE a lán imeachtaí chun cabhrú le tairbhíthe ionchasacha lena gcuid iarratas agus chun aird a dhíriú ar an mbéim atá á leagadh ar thorthaí sa chlárthréimhse nua. D'éirigh go geal leis na himeachtaí sin agus mealladh níos mó ná 700 duine ó gach cearn de limistéir incháilithe an Chláir PEACE IV agus an Chláir INTERREG VA araon.

Is deimhin gur bhliain dhúshlánach a chaitheamar in 2015, ach ba bhliain í ina raibh an deis againn ceiliúradh a dhéanamh ar sheoladh roinnt tionscadal tógála caipitil ardiomrá, a ndearnadh cistiú orthu faoi chuspóir na 'Spásanna Comhroinnte' de chuid PEACE III.

Tar éis dom glacadh le post an Phríomhfheidhmeannaigh i mí Mheán Fómhair bhí sé de phribhléid agam a bheith páirteach i roinnt seoltaí tionscadail. Ina measc bhí an clós súgartha trasphobail V36 i mBaile na Mainistreach, Páirc an Phobail i bPort an Dúnáin agus tionscadal Termon atá suite idir na sráidbhailte nasctha Paiteagó i nDún na nGall agus Tulaigh Uí Thiomáin i bhFear Manach.

Cé gur tionscadal ar leith é gach ceann díobh sin tá an t-aon sprioc amháin i gceist leo go léir: spás



neodrach, sábháilte a chruthú inar féidir le daoine teacht le chéile agus foghlaim óna chéile, beag beann ar a gcúlra nó a gcultúr.

I rith na bliana bhí mé in ann páirt a ghlacadh freisin sna himeachtaí lenar cuireadh i gcrích roinnt tionscadal suntasach a ndearnadh cistiú orthu faoin gClár INTERREG IVA. Ba shuntasach ina measc siúd saotharlann úrscothach nua a seoladh san Ionad um Fhuinneamh In-athnuaite agus Teicneolaíochtaí Inbhuanaithe (CREST) in Inis Ceithleann, seoladh oifigiúil na seirbhíse traenach nua feabhsaithe Enterprise idir Béal Feirste agus Baile Átha Cliath agus imeacht chun ceiliúradh a dhéanamh ar an athfheistiú ar Tharbhealach Dhroichead Átha a bheith curtha i gcrích.

Cé go bhfuil deireadh tagtha le gach ceann de na tionscadail a ndearnadh cistiú orthu faoin gclárthréimhse 2007-2013, tá a lán oibre fós le déanamh ó thaobh na meastóireachta agus an tuairiscithe ar a dtionchar. Tá sé sin ina ghnáthchuid den bhainistíocht cláir chun na Cláir a dhúnadh agus tuarascálacha deiridh ina leith a chur faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh.

Bhí ról lárnach ag FCSAE maidir le heagrú a dhéanamh ar chomhdháil bhliantúil na nÚdarás Deimhniúcháin a bhí ar siúl i mí Dheireadh Fómhair san RDS, Baile Átha Cliath. Beidh an plé agus an foghlaim a tharla le linn na comhdhála sin ina gcúnamh maidir le feabhas a chur ar an obair a dhéanfaidh na hÚdaráis Deimhniúcháin a ghlac páirt inti ar fud na hEorpa sa chlárthréimhse 2014-2020.

I mí Lúnasa 2015, chuaigh an t-iarPhríomhfheidhmeannach Pat Colgan, a bhí le FCSAE le breis is deich mbliana, ar scor. Le linn na tréimhse sin faoina cheannaireacht chuir an eagraíocht luach breis agus €1.7 billiún de chistiú AE ar fáil do na mílte tionscadal ar fud an réigiúin. Ba mhaith liom an deis seo a thapú chun a dhúthracht le linn a thréimhse oifige a mholadh, agus guím gach rath air san am atá romhainn.

Mar chuid dá shocruithe rialachais chorparáidigh, tuairiscíonn FCSAE don Chomhairle Aireachta Thuaidh Theas i bhformáid eárnála agus rinneadh é

sin in Ard Mhacha ar an 11 Nollaig 2015. I láthair ag an gcruinniú bhí Richard Bruton TD, an tAire Post, Fiontar agus Nuálaíochta, Arlene Foster CTR, an tAire Airgeadais agus Pearsanra, agus an tAire Sóisearach in Oifig an Chéad-Aire agus an Leas-ChéadAire, Jennifer McCann CTR. Is é an tAire Bruton a bhí ina chathaoirleach ar an gcruinniú.

Tagann FCSAE i láthair go rialta os comhair roinnt coistí de chuid Thionól Thuaisceart Éireann agus an Oireachtais chun cuntas a thabhairt ar chur i bhfeidhm na gclár cistithe de chuid an Aontais Eorpaigh a bhainistíonn sé. Ar an 18 Feabhra tugadh cuireadh do FCSAE fianaise a thabhairt os comhair Choiste Airgeadais agus Pearsanra Thionól Thuaisceart Éireann maidir leis na Cláir PEACE agus INTERREG. Iarradh fianaise scríofa níos déanaí sa bhliain agus tugadh í sin ar an 12 Deireadh Fómhair 2015.

Ba mhaith liom comhghairdeas a dhéanamh le gach duine a ghlac páirt i gCláir na tréimhse 2007-2013. Bhíomar in ann cistiú a dhéanamh ar roinnt tionscadal iontach, ach is iad iarrachtaí na ndaoine a bhainistigh na tionscadail sin ba chóir a moladh. Ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil freisin le gach duine a chuidigh linn Cláir nua na tréimhse 2014-2020 a chur ar bun. Is éacht mór é ceadú dhá Chlár AE agus is rud é a chabhróidh le hathrú ó bhonn a dhéanamh ar shaol na mílte agus na mílte daoine ar fud an réigiúin.

Tá tréimhse spreagúil nua roimh FCSAE anois. Táim ag tnúth le bheith ag obair lenár bpáirtithe leasmhara uile i dTuaisceart Éireann, in Éirinn agus in Iarthar na hAlban agus dámhachtainí á mbronnadh ar thionscadail nuálacha a chuideoidh linn réigiún trasteorann a chothú a bheidh níos síochánta agus a n-éireoidh níos fearr leis.

Gina McIntyre
An Príomhfheidhmeannach
An Foras um Chláir Speisialta an AE



Ról an Fhorais um Chláir Speisialta an AE

Ár Misean

Cláir cistithe a bhainistiú agus a chur chun feidhme go héifeachtach thar ceann an dá rialtas agus thar ceann an Aontais Eorpaigh, agus iad dírithe ar fheabhas ar chúrsaí sóisialta agus cúrsaí geilleagracha a bhaint amach do mhuintir Thuaisceart Éireann agus do mhuintir na hÉireann trí chomhar trasteorann, comhar trasnáisiúnta agus idir-réigiúnach.

An Fhís atá Againn

Feidhmeoidh FCSAE mar ghníomhaire iontaofa de chuid an dá rialtas agus an Choimisiúin Eorpaigh agus cláir á mbainistiú agus á bhfeidhmiú aige lena bhfeabhsófar leas geilleagrach agus sóisialta an réigiúin. Beidh luachanna na hoscailteachta, na trédhearcachta agus na rochtana ina mbunchlocha ag a chuid oibre.

Míniú ar an Ról atá Againn

Is Foras Thuaidh/Theas é an Foras um Chláir Speisialta an AE, a bunaíodh faoin gComhaontú idir Rialtas na hÉireann agus Rialtas Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann (an Comhaontú) agus a tháinig i bhfeidhm ar an 2 Nollaig 1999.

Leagtar síos sa Chomhaontú go gcuirfidh FCSAE i bhfeidhm na beartais ar iarraidh ón gComhairle Aireachta Thuaidh Theas (CATT) mar a shonraítear iad san Ordú um Chomhoibriú Thuaidh Theas (Comhlachtaí Forfheidhmithe) (Tuaisceart Éireann) 1999 agus san Acht um Chomhaontú na Breataine-na hÉireann 1999, arna leasú.

Tá FCSAE ag feidhmiú i gcáil Údarás Bainistíochta agus Údarás Deimhniúcháin do na Cláir PEACE III agus INTERREG IVA (2007-2013), agus is é a sholáthraíonn an Chomhrúnaireacht Theicniúil (CRT) do na cláir sin. Cuireadh deireadh le gach gníomhaíocht tionscadail faoi na Cláir sin ar an 31

Nollaig 2015 agus tá plean oibre mionsonraithe ullmhaithe ag FCSAE lena chinntiú go gcuirfear i gcrích an obair riaracháin go rathúil, éifeachtach i dtaobh Chláir na tréimhse 2007-2013.

Bhí ról tábhachtach ag FCSAE i ndáil le forbairt na gClár um Chomhar Críche Eorpach don chlárthréimhse nua 2014-2020. D'iarr na Ballstáit ar an bhForas na Cláir Oibriúcháin nua a fhorbairt agus cheadaigh an Coimisiún Eorpach an dá cheann le linn 2015. Tá FCSAE ag feidhmiú i gcáil Údarás Bainistíochta, Údarás Deimhniúcháin agus Comhrúnaireacht Theicniúil (CRT) do na Cláir nua PEACE IV agus INTERREG VA (2014-2020).

Tá ról leathan ag FCSAE maidir le tacú le páirtíocht Thuaidh/Theas i gCláir Thrasnáisiúnta INTERREG VB a bhaineann le Tuaisceart na hÉireann. Tá ról comhairleach agus comharthaíochta ag FCSAE freisin maidir le páirtíocht Thuaidh/Theas sa chlár Idir-réigiúnach INTERREG VC.



Sa phictiúr, a tógadh istoíche, taispeántar tionscadal athchóirithe Tharbhealach Dhroichead Átha faoi chlár INTERREG IVA an Aontais Eorpaigh.



Príomhéachtaí na bliana 2015

Cuspóirí Corparáideacha

Na Príomh-Aschuir

1. Cuspóirí an Chláir PEACE III agus an Chláir INTERREG IVA a bhaint amach go héifeachtach, trí threoir agus tacaíocht a sholáthar do na tionscadail arna gceadú ionas gur féidir leo an cion is fearr is féidir a dhéanamh ar mhaithe leis an tsochaí.

- I rith 2015 tháinig an Coiste Monatóireachta le chéile de réir an riachtanais rialála. Aistríodh dualgais an Choiste sin i leith na gClár PEACE III agus INTERREG IVA chuig Coistí Monatóireachta PEACE IV agus INTERREG VA.
- Le linn 2015 rinneadh meantóireacht ar thionscadail ar tugadh cistiú dóibh agus tugadh cúnamh dóibh a gcuid gníomhaíochtaí a chur i gcrích agus cuspóirí an dá Chláir a bhaint amach.
- Faoi dheireadh na bliana 2015, tá an dúnadh tionscadal i gcás an dá Chláir de réir an sceidil chun cloí le spriocdhátaí an Choimisiúin Eorpaigh agus na fáltais a uasmhéadú.

2. A chinntiú go dtabharfar tacaíocht agus treoir do na tionscadail arna gcistiú ionas gur féidir leo feidhmiú de réir Chreat Rialála AE agus na mBallstát.

- Cuireadh i gcrích Rialú ar an gCéad Leibhéal i leith an chaiteachais go léir de chuid chomhpháirtithe Thuaisceart Éireann maidir le tionscadail ar tacaíodh leo faoi INTERREG IVB/IVC. Rinneadh 26 fíorú faoin Rialú ar an gCéad Leibhéal in 2015.
- Fuair 13 Chomhpháirtí i dThuaisceart Éireann cistiú faoi Chláir INTERREG VB (2014-2020) Cláir in 2015; thacaigh FCSAE leo go léir tar éis a gceadaithe.

3. A chinntiú go gcuirfear chun feidhme próisis ghnó éifeachtacha maidir le dúnadh i gcás Chláir na tréimhse 2007-2013, rud a fhágfaidh go ndéanfar uasmhéadú ar fháltais AE i gcás an dá Bhallstát.

- Rinne FCSAE bainistiú ar dhúnadh tionscadal a ndearnadh cistiú orthu faoi PEACE III agus INTERREG IVA.
- Bunaíodh foireann thrasrannach chun os cionn 300 tionscadal faoi chreat na gClár a dhúnadh.



Cuspóirí Corparáideacha

Na Príomh-Aschuir

4. Feabhas a chur ar fheidhmíocht ghnó FCSAE agus a fhoirne trí phróisis éifeachtacha, éifeachtúla riaracháin a chur chun feidhme.	• Cuireadh oiliúint ar fhoireann FCSAE sa phróiseas measúnaithe nua agus i ndáil le rialacháin AE, agus tugadh treoir dóibh faoi Rialacha na gClár chun ullmhú do chur chun feidhme PEACE IV agus INTERREG VA don tréimhse 2014-2020. • Cuireadh ceardlanna ‘Forbairt Réamhiarratais’ ar siúl ar fud an réigiúin, ar bhonn trasteorann, chun aird a dhíriú ar ábhar agus riachtanais rialála na gClár nua PEACE IV agus INTERREG agus ar iad a bheith dírithe ar thorthaí. • Bhí próisis éifeachtacha riaracháin agus rialachais i bhfeidhm, lena n-áirítear íoc pras na sonrasc, spáráil airgid de bharr éifeachtúlacht a bheith comhaontaithe agus rannpháirtíocht le Coiste Iniúcháireachta agus Riosca gníomhach, agus baineadh amach tuairim iniúchóra neamhcháilithe.
5. A chinntiú go bhforbrófar struchtúir agus próisis riaracháin éifeachtacha a éascóidh d’fheidhmiú Clár eile sa todhchaí don tréimhse 2014-2020, i gcomhréir le creataí rialála AE.	• Ghlac an Coimisiún an Clár INTERREG VA i mí na Feabhra 2015. • Ghlac an Coimisiún an Clár PEACE IV i mí na Samhna 2015. • I mí Mheán Fómhair 2015, na rialacha a bhfuil feidhm acu maidir leis an gClár PEACE IV agus leis an gClár INTERREG VA. • Tá an Córas Bainistíochta agus Rialaithe agus an 17 Nós Imeachta Ainmniúcháin scríofa, athbhreithnithe agus ceadaithe, agus cuireadh isteach lena n-iniúchadh iad i mí na Nollag 2015.



An Clár PEACE Forbhreathnú

Bhunaigh an tAontas Eorpach an Clár PEACE in 1995 mar fhreagairt ar an dul chun cinn a rinneadh i bPróiseas Síochána Thuaisceart Éireann in 1994. Bítear ag obair faoin gClár chun neartú a dhéanamh ar an dul chun cinn i dtreo sochaí shíochánta, chobhsaí sa Tuaisceart agus i Réigiún na Teorann in Éirinn.

Ón uair a bunaíodh PEACE I in 1995 go dtí go gcuirfear deireadh leis an gClár PEACE IV in 2020, beidh an réigiún incháilithe tar éis luach níos mó ná £2.2 billiún i gcistiú a fháil (£1.5 billiún ó AE agus £700m i ranníocaíochtaí náisiúnta).

PEACE III

Bhí PEACE III dírithe ar cheithre thosaíocht shonracha lena n-áirítear 'Caidreamh Dearfach a Chothú ar an Leibhéal Áitiúil', 'Aitheantas a Thabhairt don Am atá Caite agus Déileáil leis', 'Spásanna Poiblí Comhroinnte a Chruthú' agus 'Cumas Institiúideach Lárnach a Fhorbairt ar mhaithe le Sochaí Chomhroinnte'.

Faoi dheireadh na bliana 2015 bhí an cistiú go léir faoin gClár PEACE III, dar luach iomlán €333m, geallta i leith 215 tionscadal. Bhí roinnt spriocanna corparáideacha ag FCSAE freisin maidir le cur chun feidhme an Chláir. Ina measc siúd bhí treoir agus tacaíocht a thabhairt do gach tionscadal a ceadáíodh d'fhonn cuidiú leo an cion ab fhearr a d'fhéadfaidís a dhéanamh ar mhaithe leis an tsochaí.

Chuir an Foras imeachtaí oiliúna ar bun go rialta agus sholáthair sé an treoir a bhí ag teastáil i gcomhair na dtionscadal go léir ar tugadh cistiú dóibh chun cloí le Creat Rialála AE agus na mBallstát. Ina theannta sin, rinne sé bainistiú éifeachtach ar an bpróiseas faoinar

dúnadh an Clár lena chinntiú go dtarraingeodh na Ballstáit anuas an cistiú ba mhó a d'fhéadfaí ó AE.

Maidir le torthaí intaifeadta, tá roinnt spriocanna lárnacha sáraithe ag an gClár PEACE III. Faoin gClár, cuireadh comhairleoireacht i ndáil le tráma ar 7,367 duine i gcomparáid le sprioc shocraithe 5,000 duine.

Cuireadh tacaíocht ar fáil do 2,169 ceardlann réitigh coinbhleachta (i gcomparáid le sprioc 1,300) ar ar fhreastail 25,296 duine (i gcomparáid le sprioc shocraithe 13,000).

Tacaíodh faoin gClár le 7,252 imeacht a ceapadh chun aghaidh a thabhairt ar an seicteachas (i gcomparáid le sprioc 5,000), agus d'fhreastail 174,000 duine ar na himeachtaí sin (i gcomparáid le sprioc 56,000).

Tugadh tacaíocht faoin gClár freisin ionas go bhféadfadh 40,300 duine (i gcomparáid le sprioc 25,000) freastal ar imeachtaí a ceapadh chun tacú le riachtanais íospartaigh na coimhlinte agus iad siúd a tháinig slán aisti.

Leis na samplaí seo a leanas, dírithear aird ar chuid de na tionscadail ar tacaíodh leo faoi Chlár PEACE III an Aontais Eorpaigh.

Páistí ón gceantar áitiúil agus iad ag baint taitnimh as na háiseanna nua ag clós súgartha V36 i mBaile na Mainistreach.



V36 – Guthanna ó Pháirc an Ghleanna (Valley Park)

Limistéar spáis oscailte i mBaile na Mainistreach a mbíodh conspóid ann faoi agus nach mbaintí mórán úsáide as, tá sé athraithe ina shaoráid chomhroinnte atá spreagúil agus úrscothach. Tá an clós súgartha in aice le hIonad Fóillíochta an Ghleanna. Tugadh 'V36' air mar gheall gur é sin postchód an cheantair, agus fuair an tionscadal cistiú £3.58m ón Aontas Eorpach faoi PEACE III.

Tá páirc thuilsoilsihe 3G ar ar féidir peil, rugbaí agus cluichí Gaelacha a imirt ina chuid de, chomh maith le páirc líneach don phobal ina bhfuil limistéar léiriúcháin

i gcomhair imeachtaí agus áit súgartha eachtraíochta speisialta do theaghlaigh, ag a bhfuil an téama 'Gulliver's Travels'. Tá limistéir spáis oscailte, cosáin, taispeántais ealaíne poiblí agus láthair phicnicí sa pháirc freisin. Beidh na saoráidí nua sin ag déanamh comhlánú ar na saoráidí fóillíochta agus spraoi atá in Ionad Fóillíochta an Ghleanna cheana féin.

Le haghaidh tuilleadh eolais nó chun spás imeachtaí nó páirc imeartha 3G an 'V36' a chur in áirithe, tabhair cuairt ar www.antrimandnewtownabbey.gov.uk/V36

Sa phictiúr tá Nodhlaig Ni Bhrollaigh, cláirseoir áitiúil, agus í ag seinm ag seoladh na sraithe clár faisnéise teilifíse agus raidió 'Glórtha Aduaidh (Northern Voices)' i Halla na Cathrach, Béal Feirste.



'Glórtha Aduaidh' – guthanna nach gcloistear ón gcoimhlint

'Glórtha Aduaidh' – guthanna nach gcloistear ón gcoimhlint Seoladh an tsraith nua dhátheangach teilifíse agus raidió seo, ina gcuirtear i láthair guthanna agus scéalta nár chualathas roimhe seo faoin gcoimhlint, le tacaíocht ó Chlár PEACE III an Aontais Eorpaigh. Is iad an Chomhairle um Chaidreamh Pobail/ Cuibhreannas an Phobail a bhainistigh an tionscadal thar ceann FCSAE.

Sraith teilifíse agus raidió ina bhfuil sé chlár is ea 'Glórtha Aduaidh (Northern Voices)' ina ndírítear aird ar na deacrachtaí a bhí ag gnáthdhaoine ar gach taobh den scoilt sheicteach le linn na coimhlinte. Craoladh an tsraith clár ar TG4 agus Raidió na Gaeltachta agus ar Raidió Fáilte i mBéal Feirste.

In 'Glórtha Aduaidh (Northern Voices)', déantar cur síos ar an méid a tharla do na teaghlaigh ar ghoill an choimhlint go díreach orthu, ach nár chualathas a gcuid scéalta go dtí anois.

Léiríodh an tsraith mar chuid de thionscadal PEACE III faoina ndearnadh an-chuid taighde agus agallamh agus faoinar cuireadh imeachtaí téamacha, díospóireachtaí agus comhdhálacha ar bun, agus bhí daoine ón dá thaobh den teorainn páirteach inti.



Sa phictiúr tá Theresa Coyle, ealaíontóir gloine daite, a chruthaigh ceann de na príomhshaothair ealaíne atá sa limistéar nua, Gairdín Machnaimh Lár na Cathrach.



Gairdín Machnaimh Lár na Cathrach

Spás comhroinnte nua is ea Gairdín Machnaimh Lár na Cathrach a bhfuil sé ina chuspóir leis pobail i nDoire~Londonderry a chomhtháthú arís. Fuair an Gairdín Machnaimh, a spreagadh ag limistéar den chineál céanna in Amstardam, cistiú dar luach £2.1m ó Chlár PEACE III an Aontais Eorpaigh.

Faoin tionscadal, athraíodh clós tréigthe ina spás suaimhneach neodrach inar féidir le muintir na háite agus cuairteoirí sos a ghlacadh ó shaol na cathrach chun machnamh a dhéanamh ar nithe a bhaineann le

meas ar a chéile agus leis an athmhuintearas. Tá gné uisce sa Ghairdín, mar aon le dealbha a coimisiúnaíodh ó ealaíontóirí áitiúla agus ealaíontóirí a bhfuil cáil idirnáisiúnta orthu, dánlann agus both scéalaíochta.

Tá tuilleadh eolais faoi Ghairdín Machnaimh Lár na Cathrach ag
www.gardenofreflection.org



Sa phictiúr (ó chlé go deas) tá Joe McHugh TD, Gina McIntyre, Príomhfheidhmeannach FCSAE, Martin Eves, Cathaoirleach ADoPT agus an Chéad-Aire Arlene Foster CTR in éineacht le beirt pháistí scoile ón gceantar ag seoladh an tionscadail.



Tionscadal Termon

Tá Tionscadal Termon faoi stiúir Chomhairle Contae Dhún na nGall i gcomhar le Comhairle Ceantair Fhear Manach agus ADoPT (an Cumann um Fhorbairt Phaiteagó agus Thulaigh Uí Thiomáin), agus tugadh tacaíocht dar luach €8/£5.6 milliún dó chun athrú ó bhonn a dhéanamh ar na sráidbhailte nasctha Paiteagó i nDún na nGall agus Tulaigh Uí Thiomáin i bhFear Manach.

Is éard a bhí i gceist leis an bpríomhobair thógála faoin tionscadal ná forbairt a dhéanamh ar Ionad Termon, atá le cur in ionad an halla phobail. Ionad trasphobail ilchuspóireach is ea Ionad Termon, ina bhfuil áiseanna spóirt faoi dhíon, amharclann bosca

dhuibh, giomnásiam agus seomraí oiliúna chomh maith le hIonad Fáilte ina bhfuil eolas ar fáil faoi stair an cheantair.

Rinneadh athchóiriú ar an Halla Meitidisteach i dTulaigh Uí Thiomáin agus cuireadh síneadh leis, rud a fhágann go bhfuil tóir níos mó air i gcomhair gníomhaíochtaí pobail éagsúla. Ullmhíodh agus cuireadh i bhfeidhm Plean um Pobal i mbun Gnímh ag teacht leis an tionscadal agus is é ADoPT a chuir chun feidhme é. Tugadh faoi éagsúlacht mhór gníomhaíochtaí faoi ar mhaithe leis an gcomhtháthú sóisialta, gníomhaíochtaí a bhí dírithe ar phobail áitiúla ar an dá thaobh den teorainn.



Paistí ón gceantar ag seoladh oifigiúil Pháirc an Phobail i bPort an Dúnáin, ar tacaíodh léi faoi Chlár PEACE III an Aontais Eorpaigh.



Páirc an Phobail, Port an Dúnáin

D'éirigh le Comhairle Buirge Craigavon £5,469,045 a fháil don Tionscadal 'SPACE' ó Chlár PEACE III an Aontais Eorpaigh chun spás comhroinnte neodrach a chruthú trí ghnéithe nua éagsúla a thabhairt isteach i bPáirc an Phobail, chomh maith le clár rannpháirtíochta pobail. Tá an Pháirc féin i limistéar comhéadain, ina bhfuil ardleibhéal díothachta agus deighilte agus droch-chaidreamh i measc an phobail.

Is mórlimistéar uirbeach tearmainn anois í, ina bhfuil páirc spraoi úrscothach, gairdíní téamúla, limistéar locháin, dhá dhroichead, dhá pháirc féir i gcomhair sacair, agus páirc imeartha ilusáide inar féidir sacar, peil Mheiriceánach, cluichí Gaelacha agus rugbaí a imirt, chomh maith le páirc shintéiseach 3G i gcomhair foirne seachtar-an-taobh, amfaitéatar agus limistéar ilusáide cluichí d'fhoirne cúigear-an-taobh.

Le haghaidh tuilleadh eolais tabhair cuairt le do thoil ar
www.portadownpeoplespark.co.uk



An Clár INTERREG Forbhreathnú

Ceapadh an Clár INTERREG chun dul i ngleic le fadhbanna a thagann chun cinn de bharr teorainneacha a bheith ann. Is féidir le teorainneacha forbairt gheilleagrach a laghdú, bac a chur ar bhainistiú éifeachtach an chomhshaoil, agus cur isteach ar thaisteal agus ar sholáthar seirbhísí riachtanacha sláinte agus cúraim shóisialta.

Ó cuireadh tús le INTERREG IA in 1991 go dtí gur cuireadh i gcrích INTERREG VA in 2020, beidh an Clár tar éis tuairim is €1.13 billiún a thabhairt isteach sa réigiún. As an méid sin, tháinig thart ar €810 milliún díreach ón Aontas Eorpach.

INTERREG IVA

Díríodh INTERREG IVA ar cheithre réimse shonracha: Fiontar, Comhar san Earnáil Phoiblí, Bonneagar agus Turasóireacht.

Ba bhliain shuntasach don Chlár INTERREG IVA í mar go raibh sé i bhfeidhm le 25 bliana. Rinneadh é sin a cheiliúradh ag sraith imeachtaí ar fud an Aontais Eorpaigh agus bhí sé ag teacht le seoladh comhairliúcháin ar fud na hEorpa maidir le comhar trasteorann. Bhí FCSAE ina óstach le linn na cuairte a thug Nicholas Martyn, Leas-Ardstiúrthóir ón gCoimisiún Eorpach, orainn i mí Dheireadh Fómhair chun cabhrú 25 bliana de chistiú INTERREG sa réigiún a cheiliúradh agus muintir na háite a spreagadh chun páirt a ghlacadh sa chomhairliúchán.

Faoi dheireadh na bliana 2015 bhí cistiú go léir an Chláir geallta agus bhí sé leithdháilte ar 88 tionscadal dar luach iomlán €267.56m.

Bhí roinnt spriocanna corparáideacha ag FCSAE freisin maidir leis an gClár. Ina measc siúd bhí treoir agus tacaíocht a thabhairt do gach tionscadal a ceadaíodh d'fhonn cuidiú leo an cion ab fhearr a d'fhéadfaí a dhéanamh ar mhaithe leis an tsochaí.

Chuir an Foras imeachtaí oiliúna ar bun go rialta agus sholáthair sé an treoir a bhí ag teastáil i gcomhair na dtionscadal go léir ar tugadh cistiú dóibh chun cloí le Creat Rialála AE agus na mBallstát. Ina theannta sin, rinne sé bainistiú éifeachtach ar an bpróiseas faoinar dúndadh an Clár lena chinntiú go dtarraingeodh na Ballstáit anuas an cistiú ba mhó a d'fhéadfaí ó AE.

Maidir le torthaí intaifeadta, tá roinnt dá spriocanna lárnacha sáraithe ag an gClár INTERREG IVA. Faoi gClár, tugadh cúnamh do 2,758 gnólacht (i gcomparáid le sprioc 600), agus tá 444 díobh siúd tar éis tabhairt faoi mhargaí nua, ina dtíortha féin agus thar lear.

Bhain níos mó ná 114,000 duine tairbhe as seirbhísí feabhsaithe trasteorann, agus cuireadh 333 comhdháil ar siúl ar ar fhreastail os cionn 13,500 duine.

Leis na samplaí seo a leanas, díritear aird ar chuid de na tionscadail ar tacaíodh leo faoi Chlár INTERREG IVA an Aontais Eorpaigh.



Eolai agus é ag taispeáint do ghnólachtaí áitiúla roinnt de na teicneolaíochtaí glasa in-athnuaite atá ar fáil ag an ionad CREST.



An tlonad um Fhuinneamh In-athnuaite agus Teicneolaíochtaí Inbhuanaithe (CREST)

Ag CREST, an tsaoráid teicneolaíochta agus oiliúna is mó i dTuaisceart Éireann i dtaobh fuinneamh glas, osclaíodh saotharlann nua atá dírithe ar an mbithfhuinneamh chun cur le taighde idirnáisiúnta agus cuidiú le lucht tionsclaíochta sa cheantar. Fuarthas cuid den chistiú don saotharlann úrscothach sin ón gClár INTERREG IVA, agus is í an píosa breise is nuaí atá curtha leis an Ionad CREST a osclaíodh san Ionad Teicneolaíochta agus Scileanna ag South West College i mí Eanáir 2015.

Tuigtear gurb í an tsaoráid taighde is mó dá samhail i dTuaisceart Éireann, agus fágann sí go bhfuil South West College ar líon beag coláistí idirnáisiúnta ar féidir

leo cur leis an taighde den chéad scoth i réimse an bhiathfhuinnimh.

Tá na saoráidí ar fáil do ghnólachtaí nó daoine aonair i dTuaisceart Éireann, i gcontaetha teorann na hÉireann agus in Iarthar na hAlban a bhfuil smaointe acu le haghaidh táirgí nó forbairtí próisis nua ach nach bhfuil an cumas fisiciúil agus/nó an cumas teicniúil acu chun na smaointe sin a fhorbairt, a thástáil agus a thráchtáil.

Chun tuilleadh eolais a léamh faoin ionad CREST agus faoin iliomad seirbhísí nuálaíochta agus seirbhísí taighde agus forbartha atá ar fáil, tabhair cuairt ar www.thecrestproject.com



Sa phictiúr tá Páirc Eolaíochta Réigiúnach an Iarthuaiscirt i nDoire, a bhuaigh an gradam mór le rá 'Sail of Papenburg' do réigiún trasteorann in 2015.



Gradam AE tugtha léi ag Páirc Eolaíochta an Iarthuaiscirt

Is í Páirc Eolaíochta Réigiúnach an Iarthuaiscirt, arna cistiú faoi INTERREG IVA, a bhuaigh an gradam mór le rá 'Sail of Papenburg' do Réigiún Trasteorann in 2015.

Bronnadh an gradam ag an gcomhdháil a bhí ag Cumann Réigiún Trasteorann na hEorpa i mí na Samhna. Is gradam é a bhronntar ar chláir agus tionscadail den scoth atá ina n-eiseamláir de chomhar trasteorann. Bíonn buaiteoirí an ghradaim ina spreagadh do réigiún teorann agus trasteorann chun cur go gníomhach le tuiscint níos fearr agus caidreamh níos fearr ag na teorainneacha idir na náisiúin ar fud na hEorpa.

Tá Páirc Eolaíochta Réigiúnach an Iarthuaiscirt, ina bhfuil spás oibre solúbtha 50,000 troigh chearnach ar shuíomh ar a mbíodh beairic saighdiúirí tráth, ina chomhpháirtíocht idir Grúpa Trasteorann an Iarthuaiscirt, Páirc Eolaíochta Thuaisceart Éireann agus Institiúid Teicneolaíochta Leitir Ceanainn. Osclaíodh an Pháirc Eolaíochta i mí Mheán Fómhair 2015 agus tá gach spás inti líonta cheana féin. Críochnaíodh an síneadh a cuireadh leis an ngorlann ghnó 'Co-lab' in Institiúid Teicneolaíochta Leitir Ceanainn, atá ag gabháil leis an bPáirc Eolaíochta, níos luaithe i mbliana.

Le haghaidh tuilleadh eolais tabhair cuairt le do thoil ar <http://www.catalyst-inc.org/>



Gerard Butler, a bhíodh ina choimeádaí teach solais sula ndeachaigh sé ar scor, ag seoladh oifigiúil an tionscadail faoi Thithe Solais Mór le Rá na Breataine, a fuair cistiú faoi chlár INTERREG IVA an Aontais Eorpaigh.



Tithe Solais Mór le Rá na hÉireann

Leis an tionscnamh turasóireachta spreagúil nua seo, a fuair cistiú €2.6 milliún faoi Chlár INTERREG IVA an Aontais Eorpaigh, beidh daoine ó Éirinn agus ó thíortha thar lear in ann cuairt a thabhairt ar 12 theach solais in áiteanna áille cois cósta. Tugtar léargas i ngach teach solais ar a stair agus a oidhreacht féin, an dúlra agus an timpeallacht, daoine agus an áit, agus tá gnéithe iontu a mheallfaidh daoine cibé cén aois iad agus cibé cé na hábhair spéise atá acu.

Tá seirbhísí éagsúla ar fáil, amhail lóistín, ionaid chuairteoirí agus turais threoraithe, a fhágfaidh go gcothóidh 'Tithe Solais Mór le Rá na hÉireann' an-tuiscint ar an ról atá agus a bhí ag na tithe solais i scéal na mara agus na loingseoireachta ar oileán na hÉireann. Cuirfidh an tionscnamh ar a gcumas do phobail áitiúla a dteach solais féin a chaomhnú sa chaoi is go n-inseoidh sé a scéal féin.

Le haghaidh tuilleadh eolais agus chun turas nó lóistín a chur in áirithe, tabhair cuairt le do thoil ar www.greatlighthouses.com/



Kieran Fagan, bainisteoir an tionscadail VITAL agus é ag labhairt ag a ócáid seolta



VITAL – Ceangal idir Smaointe agus Cúrsaí Gnó

Ceapadh an tionscnamh 'VITAL', a chosain €2.56m agus a ndearnadh cistiú air faoi Chlár INTERREG IVA an Aontais Eorpaigh, chun ceangal a dhéanamh idir smaointe gnó nuálacha agus fiontair bheaga agus mheánmhéide agus fiontraihte d'fhonn tuilleadh tionscadal nuálach a chothú i dTuaisceart Éireann agus ar fud Réigiún na Teorann.

Bunaíodh 'VITAL' trí chomhpháirtíocht idir Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath, Ollscoil na Banríona i mBéal Feirste agus Institiúid Teicneolaíochta Dhún Dealgan, a bhí ina bhun, agus forbraíodh creat tacaíochta píolótach do thionscnaimh ionas go bhféadfaí smaointe maithe a thráchtáil go héifeachtach trí phróiseas meaitseála agus ionas go bhféadfaí díriú ar bhealaí nua chuig an margadh trí thacaíochtaí spriocdhírthe. Gan ach dhá bhliain imithe tharainn ó cuireadh tús leis, tá 34 meaitseáil déanta idir táirgí agus teicneolaíochtaí faoin tionscadal.

Buntáiste tábhachtach eile a bhí ag 'VITAL' arbh ea an deis tuilleadh forbartha a dhéanamh ar na naisc idir Baile Átha Cliath agus Béal Feirste agus neartú a dhéanamh ar an gconair gheilleagrach idir an dá chathair.



Tá cosán aille Gobbins in Oileán Mhic Aodha tagtha chun cinn mar áit is an-díol spéise do thurasóirí a bhuí le cistiú ó Chlár INTERREG IVA an Aontais Eorpaigh.



Cosán Aille Gobbins agus Sliabh Liag

Tá cosán aille Gobbins in Oileán Mhic Aodha tagtha chun cinn mar áit is an-díol spéise do thurasóirí a bhuí le cistiú £5 mhilliún ó Chlár INTERREG IVA an Aontais Eorpaigh. Limistéar aillte cósta basailt is ea ceantar Gobbins, suas le 60m ar airde, ar chósta thoir Oileán Mhic Aodha. Faoin tionscadal, rinneadh athchóiriú ar an gcosán aille bunaidh ina bhfuil droichid agus droichid iompair iontacha. San Ionad Cuairteoirí nua tá Caifé, Limistéar Léirmhíneithe/ Taispeántais, seomraí réamhthuais, siopa ina ndíoltar earraí cuimhneacháin brandáilte agus earraí ceardaíochta áitiúla, chomh maith le Pointe Eolais do Thurasóirí.

Rinneadh cistiú freisin ar an tionscadal a bhí ag gabháil leis ag Bun Glas/Sliabh Liag i gContae Dhún na nGall faoin tionscnamh trasteorann. Is ag Sliabh Liag atá na hailte cósta is airde san Eoraip, agus bíonn tóir ag cuairteoirí ar iardheisceart Chontae Dhún na nGall air cheana féin – mealltar 120,000 cuairteoir chuig an áit in aghaidh na bliana.

Tugtar le chéile sa tionscadal turasóireachta trasteorann seo dhá áit mhealltach ar an gcósta, i gContae Dhún na nGall agus i gContae Aontroma. Cuireann sé fad leis an mbealach turasóireachta cois cósta atá ag teacht chun cinn ar fud Thuaisceart Éireann agus Réigiún Teorann na hÉireann, rud a chuireann le líon na gcuairteoirí ar an tír seo gach uile bhliain.



Cláir AE 2014-2020

Cláir AE 2014-2020

Le linn 2015 chuir FCSAE dréachtchláir chomhair isteach maidir le PEACE IV agus INTERREG VA. Cinneadh ábhar an dá chlár i ndiaidh comhairliúchán pobail leathan a bhí ar siúl in 2012 agus in 2014.

Tar éis comhaontú a bheith déanta idir Fheidhmeannas Thuaisceart Éireann, Rialtas na

hÉireann agus Rialtas na hAlban (le haghaidh INTERREG VA amháin) cuireadh na dréachtchláir faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh.

Ghlac an Coimisiún Eorpach an Clár nua INTERREG VA i mí Feabhra 2015 agus glacadh an Clár PEACE IV i mí na Samhna 2015.

Ag teacht lenár gcuspóirí corparáideacha, d'ullmhaigh FCSAE don chlárthréimhse nua trí phróisis riaracháin nua agus treoir Chláir a ullmhú a bhí dírithe ar an maorlathas a laghdú agus ar shimpliú (nuair ab fhéidir é).

INTERREG VA 2014-2020

Luach iomlán €283m atá ag an gClár nua INTERREG VA, as a dtagann €240m ó Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa agus an €43m eile ó Fheidhmeannas Thuaisceart Éireann agus ó Rialtas na hÉireann.

Ag teacht leis an mbéim a leagtar ar thorthaí sa chlárthréimhse nua, tá ceithre phríomhréimse tosaíochta ag an gClár PEACE IV lena n-áirítear Taighde agus Nuálaíocht, an Comhshaol, Iompar Inbhuanaithe, agus Sláinte.

Tar éis gur tionóladh Coiste Monatóireachta an Chláir osclaíodh sraith gairmeacha maidir le cistiú faoi gach ceann de phríomhréimsí tosaíochta INTERREG VA ar feadh 2015. Chun cabhrú le hiarratasóirí ionchasacha, cuireadh ceardlanna earnálacha ar siúl ag gabháil le gach gairm maidir le cistiú. Fuarthas roinnt iarratas i rith 2015 agus rinneadh an chéad chéim den phróiseas nua measúnuithe tionscadail i bhfeidhm ina dtaobh.

PEACE IV 2014-2020

Luach iomlán €270m atá ag an gclár nua PEACE VA, as a dtagann €229m ó Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa agus an €41m eile ó Fheidhmeannas Thuaisceart Éireann agus ó Rialtas na hÉireann.

Ag teacht leis an mbéim a leagtar ar thorthaí sa chlárthréimhse nua, tá ceithre phríomhréimse tosaíochta sa chlár lena n-áirítear Oideachas Comhroinnte; Leanaí agus Daoine Óga; Spásanna agus Seirbhísí Comhroinnte agus Caidreamh Dearfach a Chothú.

Tar éis an chéad chruinnithe de Choiste Monatóireachta PEACE IV atá beartaithe do mhí an Mhárta 2016, beidh gairmeacha maidir le cistiú ar oscailt faoi thosaíochtaí an Chláir i ndáil le Caidreamh Dearfach a Chothú, Oideachas Comhroinnte, agus Spásanna agus Seirbhísí Comhroinnte.

Comhroinnt ár nEolais in 2015

Cuairt ó Thoscaireacht ón Liotuáin – Márta 2015

Chuir FCSAE fáilte roimh chuairt staidéir a thug toiscaireacht dáréag saineolaithe ó Údarás Bainistíochta CFRE na Liotuáine orainn. Ba é ábhar na hoiliúna ‘Cistí Struchtúracha agus rialú an tSoláthair Phoiblí’. Mar chuid den chuairt staidéir, cuireadh seisiún ar bun faoi obair a dhéanann an Foras um Chláir Speisialta an AE agus an taithí atá aige maidir le cistiú trasteorann a chur ar fáil do na mílte agus na mílte tionscadal le fiche bliain anuas.

Cuairt ó Thoscaireacht de chuid Bhairéin – Deireadh Fómhair 2015

D'éascaigh FCSAE do sheisiún foghlama i gcomhair toiscaireacht de cheannairí ón tsochaí sibhialta a thug cuairt orainn ó Bhairéin ar an 20 Deireadh Fómhair 2015. Le linn an imeachta rinne FCSAE cur síos mionsonraithe ar an struchtúr agus na modhanna seachadta a úsáideadh faoi bhabhtáí éagsúla de Chlár PEACE an Aontais Eorpaigh, ó bunaíodh ar dtús é in 1995.

Toscaireacht ón Úcráin – Bealtaine 2015

Chuir FCSAE fáilte roimh chuairt ó roinnt oifigeach ón Úcráin i mí na Bealtaine. Bhí an-fhonn orthu eolas a chur ar an taithí atá againn i dtaobh clár cistithe síochána agus athmhuintearais a chur chun feidhme ar bhonn trasteorann.



Cuntais

Don Bhliain dar Chríoch

an 31 Nollaig 2015

Faisnéis Chúlra

Is Comhlacht Forfheidhmithe Thuaidh Theas é an Foras um Chláir Speisialta an AE (FCSAE) atá faoi choimirce na Roinne Airgeadais agus Pearsanra i dTuaisceart Éireann agus na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe in Éirinn. Bunaíodh FCSAE ar an 2 Nollaig 1999 faoi Chomhaontú Aoine an Chéasta 1998 agus faoi Chomhaontú na Breataine-na hÉireann lenar bunaíodh comhlachtaí forfheidhmithe, a bhfuil an tOrdú um Chomhoibriú Thuaidh Theas (Comhlachtaí Forfheidhmithe) (Tuaisceart Éireann) 1999 agus an tAcht um Chomhaontú na Breataine-na hÉireann 1999 ina mbuntacaí ina leith. Tuairiscíonn FCSAE don Chomhairle Aireachta Thuaidh/Theas agus is iad na príomhfheidhmeanna atá aige Cistí Struchtúracha áirithe de chuid an Aontais Eorpaigh, amhail PEACE agus INTERREG, a riar agus, leis sin, tacaíocht a thabhairt do réimse clár forbartha agus athnuachana i dTuaisceart Éireann, i Réigiún na Teorann in Éirinn, agus in Iarthar na hAlban.

Ullmhaíodh na cuntais seo i gcomhréir leo seo a leanas:

- Na socruithe airgeadais atá i gCuid 7 d'Iarscríbhinn 2 a ghabhann le Comhaontú na Breataine-na hÉireann lenar bunaíodh Comhlachtaí Forfheidhmithe;
- Treoir ón Roinn Airgeadais agus Pearsanra agus ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe mar a fhoráiltear di i Meamram Airgeadais FCSAE; agus
- An Treoir maidir le Tuarascálacha Bliantúla agus Cuntais ón Roinn Airgeadais agus Pearsanra agus ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Léargas Gnó

Tá léargas ar ghníomhaíochtaí FCSAE agus ar fhorbairtí amach anseo le fáil sa Tuarascáil Bhliantúil.

Ioncam agus Caiteachas i leith na bliana

Tá ioncam agus caiteachas an Fhorais um Chláir Speisialta an AE mionsonraithe ar leathanach 32. Ba é €nialas (Stg £nialas) – 2014: €nialas (Stg £nialas) an barrachas don bhliain.

Sócmhainní Seasta

Tá sonraí ar ghluaiseacht na sócmhainní seasta leagtha amach i Nóta 8 a ghabhann leis na cuntais.

Le linn na bliana, bhain an príomhchaiteachas ar shócmhainní seasta le crua-earraí agus bogearraí TF.

Taighde agus Forbairt

Ní raibh caiteachas suntasach ar bith sa réimse seo.

Teagmhais Thábhachtacha a Tharla Tar éis Dheireadh na Bliana

Níor tharla teagmhas tábhachtach ar bith ó bhí deireadh na bliana ann a raibh tionchar aige ar na Cuntais seo.

Tabhartais Charthanachta

Ní dhearna an Foras um Chláir Speisialta an AE tabhartas carthanachta ar bith le linn na bliana airgeadais.

Comhaltaí Boird

Is í an Príomhfheidhmeannach a chomhlíonann feidhmeanna FCSAE. Níl comhalta boird ar bith ann. Níl stiúirtheoireacht ná leas ar bith eile ag an bPríomhfheidhmeannach a bheadh ag teacht salach ar a cuid freagrachtaí bainistíochta.

Íocaíochtaí le Soláthraithe

Tá tiomantas ag an bhForas um Chláir Speisialta an AE maidir le billí a íoc go pras i ndáil le hearraí agus seirbhísí, de réir an Achta um Íoc Déanach i leith Fiach Tráchtála (Ús) 1998 sa Ríocht Aontaithe (*Late Payment Of Commercial Debts (Interest) Act*), arna leasú leis na Rialacháin um Íoc Déanach i leith Fiach Tráchtála 2013, agus de réir Rialacháin na hÉireann um Íoc Déanach in Idirbhearta Tráchtála 2013. Mura bhfuil a mhalairt sonraithe sa chonradh, bíonn íocaíocht dlite taobh istigh de 30 nó 45 lá, de réir mar is cuí, ón lá a fhaightear na hearraí nó na seirbhísí, nó ón lá a chuirtear i láthair sonrasc bailí nó éileamh comhchosúil, cibé ceann acu is déanaí.

Tá riail um íocaíocht phras taobh istigh de 30 lá i bhfeidhm i ngach Oifig de chuid FCSAE, beag beann ar an dlínse as a dtagann an bille. In athbhreithnithe rialta a rinneadh lena thomhas cé chomh pras agus a d'íoc an Foras um Chláir Speisialta an AE a chuid billí, fuarthas amach gur íocadh 99.8% (2014 – 99.8%) de na billí de réir na sprice sin.

I mí na Nollag 2008, tugadh treoir do na Comhlachtaí Phoiblí tacú le gnólachtaí trí gach iarracht a dhéanamh íocaíochtaí a dhéanamh le soláthraithe laistigh de 10 lá ón lá a fhaightear sonrasc bailí. In 2015 d'íoc FCSAE



88% dá chuid shonrasc laistigh de 10 lá (2014: 90%).

Tá Téarmaí agus Coinníollacha leagtha síos ag FCSAE leis na Ranna Cuntasacha maidir le Deontais a íoc, ionas go ndéanfar íocaíochtaí le tionscadail tríd an Aonad Láraithe Íocaíochtaí. Fágann sin go mbíonn ar FCSAE íocaíochtaí a dhéanamh le tionscadail laistigh de 8 lá oibre ón tráth a fhaightear éileamh bailí. Baineadh an sprioc sin amach i gcás 99.42% (2014 – 96.40%) de na híocaíochtaí a rinneadh le linn na bliana, agus seo a leanas anailís orthu:

	Líon na Sonrasc	% de réir sprice	Íocaíochtaí déanacha
PEACE III	417	99.76%	1
INTERREG IVA	624	99.20%	5
Iomlán	1,041	99.42%	6

An Beartas Sláinte agus Sábháilteachta

Tá Beartas Sláinte agus Sábháilteachta scríofa ullmhaithe ag FCSAE agus tá sé scaipthe ar gach ball foirne. Tá an beartas ag teacht leis na riachtanais nach mór a chomhlíonadh faoin dlí maidir le sláinte agus sábháilteacht sa dá dhlí sa dóigh is gur féidir le FCSAE ardchaighdeán sláinte agus sábháilteachta a bhaint amach san eagraíocht.

Fostaithe atá faoi Mhíchumas

Is léiriú é Plean Gníomhaíochta um Míchumas FCSAE ar an tiomantas atá ag an eagraíocht a cuid dualgas reachtúil a chomhlíonadh de réir Alt 49A den Acht in aghaidh Idirhealú ar bhonn Míchumais, 1995 (*Disability Discrimination Act*).

Tá bearta sa phlean a chuirfidh FCSAE i bhfeidhm lena chinntiú go mbainfear amach comhionannas deiseanna, ní amháin dá chuid fostaithe féin, ach freisin i gcás iarratasóirí agus fostaithe sa todhchaí. Déantar athbhreithniú agus nuashonrú ar an bplean gach trí bliana de réir thráthchlár Pleanála Corparáidí FCSAE.

Tá tiomantas ag FCSAE maidir le bheith ag caitheamh le gach ball foirne agus le gach iarratasóir ar fhostaíocht atá faoi mhíchumas le dínit agus le meas, agus soláthróidh sé timpeallacht oibre atá saor ó idirdhealú mídhleathach, ó íospairt agus ó chiapadh ar bhonn míchumais.

Go sonrach, tá sé ina aidhm ag FCSAE:

- Timpeallacht dhearfach oibre a chothú ina nglactar go furasta le daoine atá faoi mhíchumas;
- An timpeallacht oibre agus na cleachtais oibre a scrúdú lena chinntiú go mbainfear constaicí, nuair is féidir, lena gcuirtear isteach ar chumas na mball foirne sin atá faoi mhíchumas a bheith lánpháirteach sa saol in FCSAE;
- Timpeallacht shábháilte oibre a chur ar fáil;
- A chinntiú go ndéanfar forbairt ar scileanna agus mianach na mball foirne sin atá faoi mhíchumas, trí oiliúint agus trí fhorbairt foirne; agus
- Rochtain a thabhairt do dhaoine faoi mhíchumas ar réimse iomlán na ndeiseanna earcaíochta agus forbartha gairme atá ar fáil.

Rinneadh nuashonrú ar an bPlean Gníomhaíochta um Míchumas don tréimhse 2015 – 2016, chun é a ailíniú leis an bPlean Corparáideach 2014 – 2016 atá i bhfeidhm faoi láthair. Cuirfear tús le próiseas comhairliúcháin go luath in 2016 i ndáil le leasú ar an bPlean Gníomhaíochta um Míchumas a ullmhú i leith an chéad tréimhse pleanála corparáidí eile 2017-2019

Páirtíocht na bhFostaithe

Coinníodh fostaithe ar an eolas faoina bhfuil ag tarlú trí bhealaí foirmiúla agus neamhfhoirmiúla, lena n-áirítear cruinnithe foirne, grúpaí oibre foirne ad hoc, agus imeachtaí struchtúraithe pleanála corparáidí a bhíonn ar siúl go bliantúil. Déantar cur in iúl na mbeartas foirne go léir a bhainistiú trí thairseach ar líne, rud a chinntíonn go mbeidh fáil ar an bhfaisnéis agus go mbeidh sí cothrom le dáta.

Gina McIntyre

An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
10 Meitheamh 2016



Ráiteas maidir le Freagrachtaí

Tá treoir tugtha ag an Roinn Airgeadais agus Pearsanra agus ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe do FCSAE ráiteas cuntas a ullmhú i leith gach bliana dar chríoch an 31 Nollaig san fhormáid agus ar an mbonn atá leagtha amach sa treoir chuntas atá san aguisín leis na ráitis airgeadais seo. Ullmhaítear na cuntais ar bhonn fabhráithe agus ní mór go dtabharfaí léargas fíorcheart iontu ar chúrsaí FCSAE ag deireadh na bliana, ar a chuid ioncaim agus caiteachais, ar na gnóthachain agus cailteanais iomlána aitheanta, agus ar an sreabhadh airgid don bhliain féilire.

Agus na cuntais á n-ullmhú, ní mór do FCSAE an méid seo a leanas a dhéanamh:

- Cloí leis an treoir chuntas arna heisiúint ag na Ranna Coimircíochta, na riachtanais ábhartha chuntasaíochta agus nochta san áireamh, agus beartais chuntasaíochta a chur i bhfeidhm ar bhonn comhsheasmhach;
- Breithiúnais agus meastacháin réasúnacha a dhéanamh;
- A shonrú cibé ar cloíodh le caighdeáin chuntasaíochta infheidhmithe nó nár cloíodh leo, agus difríocht ábhartha ar bith sna ráitis airgeadais a nochtadh agus a mhíniú; agus
- Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach, mura bhfuil sé míchuí glacadh leis go leanfaidh FCSAE ag feidhmiú.

Tá freagrachtaí an Phríomhfheidhmeannaigh ina cáil mar Oifigeach Cuntasaíochta do FCSAE, lena n-áirítear an fhreagracht as cuibheas agus rialtacht cistí poiblí agus as taifid chearta a choinneáil, leagtha amach sa Mheamram Airgeadais.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach

Raon feidhme na freagrachta

Tá sé mar fhreagracht ormsa, i mo cháil mar Oifigeach Cuntasaíochta, córas slán rialaithe inmheánaigh a choinneáil ar bun lena gcuidítear le beartais, aidhmeanna agus cuspóirí FCSAE a bhaint amach agus, san am céanna, cistí poiblí agus sócmhainní FCSAE a chosaint – sócmhainní a bhfuil freagracht phearsanta orm ina leith – de réir na bhfreagrachtaí a shanntar dom in *Managing Public Money Northern Ireland* agus sna Gnáthaimh Airgeadais Phoiblí (treoir do Ranna agus Oifigí Rialtais na hÉireann).

Tá cur síos sonrach sa Mheamram Airgeadais idir FCSAE agus a Ranna Coimircíochta ar fhreagrachtaí an Oifigigh Cuntasaíochta (an Príomhfheidhmeannach), laistigh de chreat airgeadais agus gnó. Ní mór do FCSAE feidhmiú de réir na gcaighdeán agus na teorach ar ghnáthaimh chuntasaíochta agus airgeadais, mar atá leagtha amach sa lámhleabhar *Managing Public Money (NI)* agus i nGnáthaimh Airgeadais Phoiblí na hÉireann.

Tá Comhaontuithe Seirbhíse i bhfeidhm lena rialaítear an caidreamh idir FCSAE agus Ranna Cuntasacha, lena n-áirítear na freagrachtaí atá ar gach páirtí.

Cuspóir an chórais rialaithe inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh ceaptha chun bainistiú réasúnta a dhéanamh ar rioscaí, agus níl sé de chuspóir leis an gcóras sin díothú iomlán a dhéanamh ar an mbaol go dteipfidh orainn ár mbeartais, ár n-aidhmeanna agus ár gcuspóirí a bhaint amach. Dá bhrí sin, ní féidir ach dearbhú réasúnach éifeachtachta a thabhairt faoin gcóras, agus ní dearbhú iomlán.

Tá an córas rialaithe inmheánaigh bunaithe ar phróiseas leanúnach atá dírithe ar rioscaí i leith feidhmiú beartas agus baint amach aidhmeanna agus cuspóirí FCSAE a aithint agus iad a chur in ord tosaíochta. Measann FCSAE an dóchúlacht go dtarlóidh na rudaí atá luaite sna rioscaí sin mar aon lena dtionchar dá dtarlóidís, agus cinneann sé na



bearta is gá chun iad a bhainistiú go héifeachtúil, go héifeachtach agus go tíosach. Bhí an córas rialaithe inmheánaigh i bhfeidhm in FCSAE le linn na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2015 agus go dtí dáta ceadaithe na tuarascála bliantúla agus na gcuntas, agus cuireadh i bhfeidhm é de réir threoir na Roinne Airgeadais.

An acmhainn maidir le rioscaí a láimhseáil

Tá gnáthaimh chuí curtha i bhfeidhm agam lena chinntiú go bhfuil dearcadh FCSAE ó thaobh rioscaí aitheanta agam i leith na bpríomhchatagóirí lena gcuimsítear na rioscaí a aithníodh in FCSAE. Tá straitéis rialaithe cinnte agam i leith gach ceann de na rioscaí suntasacha. Mar thoradh air sin, tá rioscaí sannta do na baill foirne chuí agus tá dearcadh FCSAE i leith rioscaí agus gnóthú a chuid cuspóirí leagtha amach aige.

Chinntigh mé go bhfuil gnáthaimh i bhfeidhm lena dhearbhu go ndéantar athbhreithniú agus tuairisciú rialta ar ghnéithe den bhainistíocht riosca agus den rialú inmheánach. Tá measúnú iomlán rioscaí agus rialaithe déanta don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2015. Tá an bhainistíocht rioscaí fite go hiomlán sa phróiseas pleanála corparáidí agus sa phróiseas cinnteoireachta atá ag FCSAE. Ní mór don fhoireann bhainistíochta tuairiscí rialta a thabhairt dom maidir leis na príomhrioscaí atá sainaitheanta a d'fhéadfadh cur isteach ar a réimse oibre féin. Faighim tuairiscí tréimhsiúla faoi rialú inmheánach. Tá na céimeanna cuí á nglacadh chun rioscaí a bhainistiú i réimsí suntasacha freagrachta agus chun monatóireacht a dhéanamh ar an dul chun cinn sna príomhthionscadail.

An creat rioscaí agus rialaithe

I rith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2015, rinne FCSAE an méid seo a leanas:

- Rinne sé athbhreithniú ar Dhearcadh na hEagraíochta ó thaobh Rioscaí agus chuir sé in iúl é;
- Rinne sé athbhreithniú agus nuashonrú rialta ar thaifead na rioscaí a d'fhéadfadh a bheith le sárú ag an eagraíocht;
- Chuir sé i bhfeidhm córas príomhtháscairí feidhmíochta agus rioscaí;
- Choinnigh sé ar bun Coiste Iniúcháireachta agus

Rioscaí, i gcomhréir leis an dea-chleachtas;

- Choinnigh sé clár rioscaí a bhaineann leis an eagraíocht ina hiomláine; agus
- Rinne sé socruithe ionas go dtabharfadh Stiúrthóirí agus Bainisteoirí FCSAE tuairisc ar ghníomhaíochtaí rialaithe inmheánaigh.

Baineann riosca ag deireadh na bliana le forbairt Bunachair Sonraí Clár maidir le Cláir na tréimhse 2014-20. Choimisiúnaigh an Roinn Airgeadais agus Pearsanra bunachar sonraí aonair in 2014, chun freastal ar na riachtanais atá ag FCSAE agus Ranna eile i dTuaisceart Éireann, i ndáil le bainistiú a dhéanamh ar chúig Chlár AE (lena n-áirítear PEACE IV agus INTERREG V). Tar éis gur ceapadh conraitheoir trí thairiscint iomaíoch in 2015, aontaíodh amchlár tosaigh ina raibh sé i gceist feidhmiú céimneach a dhéanamh ar an gcóras le linn 2015, agus é a bheith curtha i gcrích faoi mhí na Nollag 2015. Tá FCSAE ina chomhaltas den Bhord Tionscadail mar aon le hionadaithe eile an Chláir. Is iad Oifigigh de chuid na Roinne Airgeadais agus Pearsanra atá ag feidhmiú mar Úinéir Freagrach Sinsearach agus mar Bhainisteoir Tionscadail.

Cuireadh moill mhór ar an tionscadal, agus níl aon cheann de na céimeanna tosaigh curtha i gcrích ag an gconraitheoir. Scríobh an Stiúrthóireacht Lárnach Soláthair (sa Roinn Airgeadais agus Pearsanra) chuig an gconraitheoir de bharr deacrachtaí maidir le roinnt feidhmeanna bunachair sonraí a sholáthar.

Tá an bunachar sonraí rithabhachtach i dtaobh cur ar a chumas do FCSAE na Cláir a bhainistiú, agus má bhítear i mbun oibre gan an bunachar sonraí cuirfidh sé sin le leibhéal an riosca i roinnt réimsí gnó. Is ag dul in olcas a bheidh an riosca ag dul le linn 2016 má leantar leis na moilleanna ar fhorbairt an bunachair sonraí, agus beidh fadhb mhór i gceist i lár 2017 mura mbeidh FCSAE in ann éilimh a chur faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh faoin am sin ar aisíoc na gcistí a caitheadh.

Dá bhrí sin, tá FCSAE ag féachaint ar shocruithe teagmhasacha chun maolú a dhéanamh ar an riosca nach gcuirfear ar fáil an bunachar sonraí mar a leagadh amach sa chonradh.



Dearbhú maidir le Faisnéis

Aithním an fhreagracht atá orm gach faisnéis a láimhseáil go cruinn agus go slán, agus í a ghabháil agus a phróiseáil go cruinn, go háirithe sa chás ina bhféadfadh tríú páirtithe a bheith á húsáid nó ina bhféadfadh codanna eile den rialtas a bheith ag brath uirthi. Tá na gníomhartha seo a leanas déanta d'fhonn an fhreagracht sin a chomhlíonadh go héifeachtach:

- Ceapadh an Stiúrthóir Seirbhísí Corparáideacha mar Oifigeach Sinsearach FSCAE um Riosca Faisnéise. Tá dearbhú faighte ag an Oifigeach sin ó bhainisteoirí, a bhfuil ceistanna faisnéise curtha san áireamh acu ina gcuid clár rioscaí féin, a ndéantar tuairisciú orthu ar bhonn míosúil. I gcás nach mbeidh duine ar bith ag fónamh i gcáil Oifigeach Sinsearach FSCAE um Riosca Faisnéise, is ar an bPríomhfheidhmeánach a thitfidh cúraimí an ról sin.
- Tá Oifigeach Faisnéise ceaptha chun cúnamh a thabhairt maidir le Beartaí Faisnéise FCSAE a chur i bhfeidhm go leanúnach agus tá iniúchadh faisnéise curtha i gcrích, ina ndearna an fhoireann ar fad measúnú ar réimsí coiteanna an deachleachtais, na rioscaí agus na bhfeabhsuithe atá de dhíth.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

I mo cháil mar Oifigeach Cuntasaíochta, táim freagrach freisin as éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh a athbhreithniú. Bíonn m'athbhreithniú ar an gcóras rialaithe inmheánaigh bunaithe ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus ar obair na mbainisteoirí in FCSAE a bhfuil forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh faoina gcúram, agus, ina dteannta sin, ar ráitis a rinne na hiniúcháirí seachtracha ina dtuarascáil dóibh siúd a bhfuil rialú agus tuairiscí eile mar fhreagracht orthu. Chuir an Coiste Iniúcháireachta agus Rioscaí comhairle orm maidir leis na himpleachtaí atá ag torthaí an athbhreithnithe a rinne mé ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh, agus tá plean i bhfeidhm chun dul i ngleic le laigí agus chun a chinntiú go mbeidh an córas á fheabhsú ar bhonn leanúnach.

Tá Comhaontú Seirbhíse ag FCSAE le hIniúcháir Inmheánach na Roinne Airgeadais agus Pearsanra, a bhíonn ag obair de réir na gcaighdeán atá leagtha

síos i gCaighdeán Iniúcháireachta Inmheánaí an Rialtais. Faightear tuairiscí tráthrialta, lena n-áirítear tuairim neamhspleách Cheann na hIniúcháireachta Inmheánaí maidir le leordhóthanacht agus éifeachtacht chóras rialaithe inmheánaigh FCSAE, mar aon le moltaí lena fheabhsú. Deonaíodh leibhéal dearbhaithe bliantúil 'sásúil' foriomlán i gcomhair na bliana 2015. I gcás gach ceann de na hiniúchtaí aonair a rinneadh in 2015, bhí toradh 'sásúil' ar a laghad luaite leis an leibhéal dearbhaithe. Is iad seo a leanas na réimsí arna gclúdach ag na hiniúchtaí inmheánacha: Soláthar, Dearbhuithe maidir le Faisnéis, Rialú ar an gCéad Leibhéal, Dúnadh Cláir, agus Láimhseáil na nGearán.

Faoi alt 59 de Rialachán (CE) Uimh. 1083/2006 ón gComhairle, tá Údarás Iniúcháireachta sannta ag na Ballstáit chun freagracht a ghlacadh as a dheimhniú go bhfuil an córas rialaithe bainistíochta á fheidhmiú go héifeachtach. Tá foireann sa Roinn Airgeadais agus Pearsanra i dTuaisceart Éireann sannta leis an ról sin a chomhlíonadh, agus tá an fhoireann sin cuntasach go díreach don Choimisiún Eorpach. Tá sainfhreagracht bhreise ar an Údarás Iniúcháireachta ina leith seo a leanas:

- Iniúchadh a dhéanamh ar oibríochtaí bunaithe ar shampla cuí d'fhonn an caiteachas a shonraítear a dheimhniú;
- Plean iniúcháireachta a chur faoi bhráid an Choimisiúin;
- Tuarascálacha Bliantúla Rialaithe agus Tuairimí Iniúcháireachta a chur faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh (tá tuairimí neamhchálithe iniúcháireachta eisithe don bhliain 14/15). Cuirtear na tuarascálacha sin ar fáil do FCSAE, do na Ranna Coimircíochta, agus don Choiste Iniúcháireachta agus Rioscaí.

Ó am go chéile, déanann Cúirt Iniúcháirí na hEorpa iniúchadh breise ar FCSAE i gcomhthéacs Ráiteas Dearbhaithe do Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa. Díritear in iniúchtaí den chineál sin ar shampla den chaiteachas atá deimhnithe agus curtha isteach chuig an gCoimisiún. Bhain an t-iniúchadh deireanach den chineál sin, a rinneadh go luath sa bhliain 2011, le PEACE III. Comhaontaíodh torthaí an iniúchta sin leis an gCoimisiún Eorpach agus níor tháinig aon



cheisteanna suntasacha a bhaineann le FCSAE chun solais dá bharr. Dúnadh an t-iniúchadh go foirmiúil i mí Feabhra 2016.

Tháinig Ciste Iniúcháireachta agus Rioscaí FCSAE le chéile ceithre huaire in 2015 agus pléadh réimse saincheisteanna, na córais rialaithe inmheánaigh atá i bhfeidhm in FCSAE san áireamh. Bhí cathaoirleach neamhspleách agus comhalta neamhspleách amháin eile ina gcomhaltaí gníomhacha den Choiste Iniúcháireachta agus Rioscaí ar feadh na bliana 2015.

Is iad seo a leanas na daoine a bhí ina gcomhaltaí den Choiste Iniúcháireachta agus Rioscaí le linn na bliana:

Cathaoirleach Neamhspleách	Brendan Mullan
Comhalta Neamhspleách	Joe Campbell
Ionadaí na Roinne Airgeadais agus Pearsanra	Frank Duffy
Ionadaí na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe	Gearóid O'Keeffe

Tá freagrachtaí an Choiste ina n-iomláine leagtha amach sna Téarmaí Tagartha atá aige, agus áirítear leo comhairle a chur ar an Oifigeach Cuntasaíochta faoin méid seo a leanas:

- Na próisis straitéiseacha maidir le rioscaí, rialú agus rialachas;
- Na cuntais, na beartais chuntasaíochta agus an Tuarascáil Bhliantúil;
- Gníomhaíochtaí atá beartaithe maidir le hiniúchadh inmheánach agus seachtrach; agus
- Dearbhuithe maidir le rialachas agus bainistiú na gClár AE.

D'fhonn cuidiú leo na freagrachtaí sin a chomhlíonadh, tagann an Coiste le chéile lena éifeachtacht féin a athbhreithniú agus faigheann na comhaltaí ar fad na miontuairiscí ó chruinnithe tábhachtacha na foirne ardbhainistíochta chomh maith.

Ina theannta sin, ullmhaíonn an Coiste Tuarascáil Bhliantúil ina ndéantar achoimre ar a ghníomhaíocht i rith na bliana, agus measann sé gur sásúil é an rialú rioscaí agus an rialachas in FCSAE.

Tá FCSAE tiomanta do chalaois a chosc agus cultúr frithchalaoise a chur chun cinn. Níl aon ghlacadh ag an eagraíocht le calaois agus éilítear ar an bhfoireann, ar na Ceannpháirtithe, agus ar na tairbhíthe deiridh a bheith ag gníomhú go macánta agus go hionraic i gcónaí, agus tuairisc a thabhairt ar gach amhras réasúnach faoi chalaois. Déanfaidh FCSAE imscrúdú ar gach uile chás ina ndéantar calaois, idir chalaois iarbhir, iarracht ar chalaois, agus chalaois amhrasta, agus déanfaidh sé iarracht cistí agus sócmhainní a cailleadh trí chalaois a fháil ar ais. Tá béim shoiléir á cur ag FCSAE ar chosc a chur ar chalaois agus tá tús curtha aige le sraith cleachtaí chun cultúr frithchalaoise a chur chun cinn sna Cláir.

Tá líon beag cásanna tromchúiseacha tagtha chun cinn maidir le tionscadail arna gcistiú trí na Cláir a bhíonn á mbainistiú ag FCSAE. Nuair ba chuí, tarraingíodh siar tairiscintí cistithe agus eisíodh orduithe athghabhála. I roinnt cásanna, tá imscrúdú fós ar siúl agus cuireadh Seirbhís Póilíneachta Thuaisceart Éireann ar an eolas nuair ba chuí. Tá tuilleadh sonraí le fáil i nóta 23 a ghabhann leis na cuntais seo. Tá mé sásta nach léiríú iad teacht chun cinn na gcásanna sin ar laigí córasacha i gcreat rialaithe inmheánaigh FCSAE, ach mar sin féin cuirfeadh cibé ceachtanna a bheidh le foghlaim ó na cásanna ar leith san áireamh i gcórais agus i ngnáthaimh amach anseo.

Gina McIntyre
Oifigeach Cuntasaíochta
10 Meitheamh 2016



Deimhniú na nArd-Reachtairí Cuntas agus Ciste Chuig Tionól Thuaisceart Éireann agus chuig Tithe an Oireachtais

Tá iniúchadh déanta againn ar chuntais an Fhorais um Chláir Speisialta an AE (an Foras) don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2015 de bhun fhorálacha an Ordaithe um Chomhoibriú Thuaidh/Theas (Comhlachtaí Forfheidhmithe) (Tuaisceart Éireann) 1999 agus de bhun an Achta um Chomhaontú na Breataine-na hÉireann 1999 lena gceanglaítear orainn na cuntais a chuireann an Foras faoinár mbráid a iniúchadh agus a dheimhniú ar bhonn comhoibriúch. Cuimsítear leis na cuntais an Cuntas Ioncaim agus Caiteachais, an Ráiteas maidir le Gnóthachain agus Caillteanais Iomlána Aitheanta, an Clár Comhardaithe, an Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid, agus na nótaí agus an t-aguisín a ghabhann leo. Ullmhaíodh na cuntais seo de réir na mbeartas cuntasáiochta atá leagtha amach iontu.

Freagrachtaí an Fhorais, an Phríomhfheidhmeannaigh agus na nIniúcháirí faoi seach

Mar atá mínithe ar bhonn níos iomláine sa Ráiteas maidir le Freagrachtaí, tá an Foras freagrach as na cuntais a ullmhú ar an mbonn atá leagtha amach sa treoir chuntas atá san aguisín leis na cuntais seo. Ina cáil mar Oifigeach Cuntasach, is í an Príomhfheidhmeannach atá freagrach as cuibheas agus rialtacht a áirithiú maidir le húsáid cistí poiblí. Is é an fhreagracht atá orainne na cuntais a iniúchadh agus a dheimhniú de réir fhorálacha an Ordaithe um Chomhoibriú Thuaidh/Theas (Comhlachtaí Forfheidhmithe) (Tuaisceart Éireann) 1999 agus an Achta um Chomhaontú na Breataine-na hÉireann 1999. Rinne muid ár n-iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (an Ríocht Aontaithe agus Éire). De réir na gcaighdeán sin, éilítear orainne agus ar ár mbaill foirne déanamh de réir Chaighdeán Eitice na Comhairle um Chleachtais Iniúcháireachta d'Iniúcháirí.

Raon feidhme an iniúchta ar na cuntais

Is éard atá i gceist le hiniúchadh ná fianaise a fháil maidir leis na méideanna agus an nochtadh sna cuntais atá leordhóthanach chun dearbhú réasúnach a thabhairt go bhfuil na cuntais saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó de bharr earráide é. Áirítear leis sin measúnú ar an méid seo a leanas: cé acu an amhlaidh nó nach amhlaidh go bhfuil na beartais cuntasáiochta iomchuí d'imthosca an Fhorais agus go bhfuil siad curtha i bhfeidhm ar bhonn comhsheasmhach agus nochta go

leordhóthanach; réasúntacht na meastachán suntasach cuntasáiochta atá déanta ag an bhForas; agus cur i láthair foriomlán na gcuntas. Ina theannta sin, léimid an fhaisnéis airgeadais agus an fhaisnéis neamhairgeadais ar fad atá san Athbhreithniú Bliantúil ar Ghníomhaíochtaí agus sa Réamhrá chun aon neamhréireacht ábhartha leis na ráitis airgeadais iniúchta a shainaithint, agus chun aon fhaisnéis a shainaithint a dhealraíonn a bheith mícheart go hábhartha ar bhonn na faisnéise a fhaighimid agus ár n-iniúchadh á dhéanamh againn, nó a bheith ar neamhréir léi ar bhonn ábhartha. Má thagann sé chun feasa dúinn go ndéalraíonn sé go bhfuil míráiteas nó neamhréir ábhartha ar bith iontu, breathnaímid ar na himpleachtaí a bheidh aige sin maidir leis an deimhniú uainn.

Ceanglaítear orainn fianaise leordhóthanach a fháil chun dearbhú réasúnach a thabhairt gur cuireadh an caiteachas agus an t-ioncam atá tuairiscithe sna cuntais i bhfeidhm de réir na gcuspóirí a bhí ceaptha ag Tionól Thuaisceart Éireann agus ag Tithe an Oireachtais agus go bhfuil na hidirbhearta airgeadais ag teacht leis na húdaráis a rialaíonn iad.

Tuairim ar Rialtacht

Is é ár dtuairim é gur cuireadh an caiteachas agus an t-ioncam a bhfuil taifead orthu sna cuntais i bhfeidhm maidir le gach gné ábhartha de réir na gcuspóirí a bhí ceaptha ag Tionól Thuaisceart Éireann agus ag Tithe an Oireachtais agus go bhfuil na hidirbhearta airgeadais a bhfuil taifead déanta orthu sna cuntais ag teacht leis na húdaráis a rialaíonn iad.

Tuairim ar na cuntais

Is é ár dtuairim é:

- gur ullmhaíodh na cuntais i gceart de réir fhorálacha an Ordaithe um Chomhoibriú Thuaidh/Theas (Comhlachtaí Forfheidhmithe) (Tuaisceart Éireann) 1999 agus an Achta um Chomhaontú na Breataine-na hÉireann 1999 agus de réir na dtreoracha a eisíodh faoin Ordú agus faoin Acht sin; agus
- go dtugtar léargas fíorcheart sna cuntais, ag teacht leis na treoracha sin faoi chuntais, ar ghnóthaí an Fhorais amhail an 31 Nollaig 2015 agus ar a bharrachas, ar a ghnóthachain agus caillteanais iomlána aitheanta agus ar a shreabhadh airgid don bhliain dar chríoch ar an dáta sin.



Tuairim ar chúrsaí eile

Is é ár dtuairim é go bhfuil an fhaisnéis sa Réamhrá don bhliain airgeadais a bhfuil na cuntais ullmhaithe faoina coinne ag teacht leis na cuntais.

Cúrsaí a ndéanaimid tuairisc orthu ar bhonn eisceachtaí

Déanaimid tuairisc ar bhonn eisceachtaí sa chás:

- nár coinníodh taifid leordhóthanacha chuntasaíochta; nó
- nach bhfuil na cuntais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta; nó

- nach bhfuaireamar an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad atá de dhíth orainn dár n-iniúchadh; nó
- nach bhfuil an fhaisnéis atá san Athbhreithniú Bliantúil ar Ghníomhaíochtaí ag teacht leis na cuntais a ghabhann leis; nó
- nach bhfuil an Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach ag teacht leis an treoir is infheidhme ar rialachas corparáideach.

Níl aon rud le tuairisciú againn maidir leis na nithe sin a ndéantar tuairisciú orthu ar bhonn eisceachtaí.

An tUasal Kieran Donnelly

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste
i gcomhair Thuaisceart Éireann
Oifig Iniúcháireachta Thuaisceart Éireann
106 Sráid na hOllscoile
Béal Feirste
BT7 1EU

13 Meitheamh 2016

Seamus McCarthy

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste na hÉireann
3A Sráid an Mhéara
Baile Átha Cliath 1
Éire

17 Meitheamh 2016



Cuntas Ioncaim agus Caiteachais don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2015

IONCAM	Nótaí	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Deontas ó Ranna	2	2,511	2,379	1,822	1,917
Ioncam Oibriúcháin Eile	4	1	1	1	1
Scaoileadh an Deontais Caipitil	14	136	120	99	97
Glanchistiú larchurtha faoi choinne Pinsean	12(c)	973	932	706	751
<u>AN LÁRAONAD ÍOCAÍOCHTAÍ</u>					
Deontas Faighte ó Ranna Cuntasacha	3	26,259	28,768	19,056	23,181
<u>AN COIMISIÚN EORPACH</u>					
Éilimh is Infhaighte ó AE	3	64,841	71,928	47,054	57,960
IONCAM IOMLÁN		94,721	104,128	68,738	83,907
CAITEACHAS					
Dímheas	8	(136)	(120)	(99)	(97)
Costais Foirne	5	(2,689)	(2,614)	(1,951)	(2,106)
Costais Oibriúcháin Eile	7	(795)	(697)	(577)	(562)
Ús is infíochta leis an Roinn Airgeadais agus Pearsanra	3	(1)	(1)	(1)	(1)
<u>AN LÁRAONAD ÍOCAÍOCHTAÍ</u>					
Íocaíochtaí a Rinneadh le Tionscadail	3	(91,100)	(100,696)	(66,110)	(81,141)
CAITEACHAS IOMLÁN		(94,721)	(104,128)	(68,738)	(83,907)
Barrachas don bhliain aistrithe chuig an gCúlchiste Ginearálta		-	-	-	-

Baineann na méideanna uile thuas le gníomhaíochtaí leanúnacha.

Is cuid de na cuntais seo iad na nótaí ar leathanaigh 36 go dtí 59 agus an t-aguisín ar leathanach 60.



Ráiteas maidir le Gnóthachain agus Caillteanais Iomlána Aitheanta don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2015

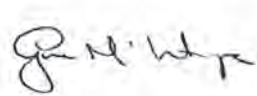
	Nótaí	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Barrachas don bhliain		-	-	-	-
Gnóthachain ó thaithí maidir le dliteanais na scéime pinsin agus éifeacht an ráta malairte san áireamh	12(d)	143	254	104	205
Athruithe ar bhoinn tuisceana a bhaineann le luach reatha dhliteanais na scéime pinsin	12(b)	1,774	(815)	1,287	(657)
Gnóthachain/(caillteanais) achtúireacha	12(b)	1,917	(561)	1,391	(452)
Coigeartú ar chistiú iarchurtha pinsin		(1,917)	561	(1,391)	452
		-	-	-	-
Gnóthachain/(caillteanais) de bharr malairte	13	8	9	-	-
Gnóthachan/(caillteanas) iomlán aitheanta don bhliain		8	9	-	-



Clár Comhardaithe amhail an 31 Nollaig 2015

	Nótaí	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Sócmhainní Seasta					
Sócmhainní Inláimhsithe	8(a)	346	426	254	333
Sócmhainní Doláimhsithe	8(b)	81	83	59	65
Iomlán na Sócmhainní Seasta		427	509	313	398
Sócmhainní Reatha					
Féichiúnaithe – méideanna atá dlite laistigh d'aon bhliain amháin	9(a)	496	54,887	364	42,747
Airgead sa bhanc agus ar láimh	10	28,564	20,380	20,988	15,872
Iomlán na Sócmhainní Reatha		29,060	75,267	21,352	58,619
Dliteanais Reatha					
Creidiúnaithe – méideanna atá dlite laistigh d'aon bhliain amháin	11(a)	(29,928)	(75,136)	(21,990)	(58,517)
Glandliteanais/glansócmhainní reatha		(868)	131	(638)	102
Féichiúnaithe – méideanna atá dlite tar éis bliain amháin	9(b)	42,980	-	31,580	-
Sócmhainní Iomlána Iúide Dliteanais Reatha, roimh Dhliteanais Fhadtéarmacha		42,539	640	31,255	500
Creidiúnaithe – méideanna atá dlite tar éis bliain amháin	11(b)	(42,112)	-	(30,942)	-
Cistiú iarchurtha faoi choinne pinsean	12(c)	9,291	9,644	6,826	7,511
Dliteanais i dtaobh pinsean	12(b)	(9,291)	(9,644)	(6,826)	(7,511)
Glansócmhainní		427	640	313	500
Arna maoiniú ag:					
Caipiteal agus Cúlchistí					
Cúlchiste Ginearálta	13	-	131	-	102
Cúlchiste Deontais Caipitil	14	427	509	313	398
		427	640	313	500

Cheadaigh an Príomhfheidhmeannach na cuntais ar an 10 Meitheamh 2016



Gina McIntyre
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Is cuid de na cuntais seo iad na nótaí ar leathanaigh 36 go dtí 59 agus an t-aguisín ar leathanach 60.



Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2015

	Nótaí	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Glan-insreabhadh/(eis-sreabhadh) airgid ó ghníomhaíochtaí oibríochta	15.1	9,000	(6,493)	5,716	(6,613)
Caiteachas caipitiúil agus infheistíocht airgeadais Íocaíochtaí d'fhonn sócmhainní seasta a fháil		(54)	(80)	(38)	(63)
Glan-insreabhadh/(eis-sreabhadh) airgid roimh mhaoiniú		8,946	(6,573)	5,678	(6,676)
Maoiniú Cistiú caipitil a fuarthas		54	80	38	63
Glan-insreabhadh airgid ó mhaoiniú		54	80	38	63
Méadú/(laghdú) ar iarmhéideanna airgid/bainc	15.2	9,000	(6,493)	5,716	(6,613)



Nótaí a ghabhann leis na Cuntais don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2015

1. Beartais Chuntasaíochta

1.1. Coinbhinsiún Cuntasaíochta

Ullmhaíodh na cuntais seo i gcomhréir le coinbhinsiún an chostais stairiúil.

Comhlíonann na cuntais na riachtanais chuntasaíochta agus nochta arna n-eisiúint ag an Roinn Airgeadais agus Pearsanra agus ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

1.2. Sócmhainní Seasta

Is ionann luach na sócmhainní seasta agus a gcostas do FCSAE. Áirítear bogearraí ceannaithe leis na sócmhainní doláimhsithe.

Déantar dímhéas ar shócmhainní seasta ón mhí i ndiaidh a bhfála, ar rátaí a ríomhtar chun costas nó luach gach sócmhainne, lúide an luach iarmharach measta, a dhíscríobh go cothrom thar a saol úsáideach tuartha, nó thar an tréimhse léasa má tá an tréimhse sin níos gairide. Seo mar atá an saol úsáideach tuartha i bpríomhchatagóirí na sócmhainní seasta:

Daingneáin agus Feistias	7 mbliana
Trealamh Ríomhaireachta	5 bliana
Trealamh Oifige	7 mbliana
Sócmhainní léasaithe	Téarma an léasa nó saol úsáideach tuartha na sócmhainne, cibé ceann acu is gairide
Sócmhainní doláimhsithe	5 bliana

Meastar nach leor luach na sócmhainní oibriúcháin atá in úsáid in FCSAE ionas gur gá athluacháil bhliantúil a dhéanamh orthu.

1.3. Costais Phinsin

Tá scéim phinsin le sochair shainithe i bhfeidhm ag FCSAE, a ndéantar í a chistiú uair sa bhliain ar bhonn íoctar mar a úsáidtear le hairgead a bhíonn ar fáil di, lena n-áirítear airgead a sholáthraíonn an Roinn Airgeadais agus Pearsanra (RAP) i dTuaisceart Éireann agus an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (RCPA) in Éirinn.

Faightear cistiú freisin trí asbhaintí ó thuarastail na foirne, a ndéanann FCSAE iad a aisíoc le RAP agus le RCPA. Tá na hasbhaintí san áireamh le costais tuarastal agus phá (nóta 5).

Déantar dlíteanais na Scéime Pinsin a thomhas ar bhonn achtúireach ag baint úsáide as modh chreidiúint réamh-mheasta an aonaid.

Léiríonn na costais phinsin na sochair phinsin a ghnóthaíonn fostaithe sa tréimhse atá i gceist. Aithnítear méid arb ionann é agus an costas pinsin mar ioncam sa mhéid gur inghnóthaithe é, agus déantar é a fhritháireamh le deontais arna bhfáil sa bhliain atá i gceist chun íocaíochtaí pinsin a dhéanamh.

Aithnítear gnóthachain nó cailteanais a eascraíonn as athruithe ar bhoinn tuisceana achtúireachta agus as barrachais agus easnaimh ó thaithí sa Ráiteas maidir le Gnóthachain agus Cailteanas Aitheanta lomlána don bhliain inar tharla siad, agus aithnítear coigeartú dá réir sa mhéid is inghnóthaithe ó RAP/RCPA.

Is ionann na dlíteanais phinsin agus luach láithreach na n-íocaíochtaí pinsin amach anseo atá tuillte ag na baill foirne go dtí seo. Is ionann an cistiú iarchurtha pinsin agus an tsócmhainn chomhfhreagrach a gheofar ar ais ón RAP/RCPA sa todhchaí.



1.4. Cáin Bhreisluacha

Ní féidir le FCSAE CBL a éileamh ar ais. Dá bhrí sin, áirítear an cháin bhreisluacha mar chaiteachas agus déantar í a chaipitliú i luach na sócmhainní seasta, nuair is cuí.

1.5 Léasanna

Déantar sócmhainní atá faoi léas airgeadais nó faoi chonarthaí fruilcheannaigh a chaipitliú de réir a luacha chóir ag tús an léasa agus dímheastar iad thar thréimhse an léasa nó thar shaol geilleagrach úsáideach tuartha na sócmhainní, cibé acu is gairide. Déantar na muirir airgeadais a leithroinnt thar thréimhse an léasa agus cuirtear iad de mhuirear ar an gcuntas ioncaim agus caiteachais.

Áirítear nithe ar cíós sa chuntas ioncaim agus caiteachais thar thréimhse an léasa.

1.6 Airgeadraí

Déantar idirbhearta FCSAE i cibé airgeadra atá ag an dlínse ina ndéantar iad. Tá na Ráitis Airgeadais curtha i láthair sa dá airgeadra. Léirítear iontu carnadh na n-idirbheart ar fad sa bhliain i ngach dlínse agus tá siad aistrithe de réir na meánrátaí malairte faoi seach le linn na bliana. Ag deireadh na bliana, aistrítear sócmhainní agus dliteanais de réir an ráta atá ann an tráth sin.

Is iad seo a leanas na rátaí malairte a úsáideadh le haghaidh 2014 agus 2015:

	2015	2014
Meánráta	£1 = €1.378	£1 = €1.241
Ráta ag deireadh na bliana	£1 = €1.361	£1 = €1.284

D'fhéadfadh an chuma a bheith ar na difríochtaí idir figiúirí na bliana reatha agus méideanna inchomparáide san airgeadra tánaisteach go bhfuil siad ró-mhór nó ró-bheag de bharr thionchar na ngluaiseachtaí sna rátaí malairte.

1.7 An Láraonad Íocaíochtaí

Tá Láraonad Íocaíochtaí ag FCSAE a bunaíodh chun íocaíochtaí a dhéanamh le tionscadail arna gcistiú faoi na Cláir AE ábhartha thar ceann na Ranna Cuntasacha Rialtais i dTuaisceart Éireann agus in Éirinn.

Tá Comhaontuithe Seirbhíse i bhfeidhm idir FCSAE agus na Ranna Cuntasacha ar fad, ina leagtar amach freagrachtaí an dá pháirtí, agus ina sonraítear go soiléir nach de réir rogha FCSAE a bhaintear úsáid as na cistí, ach go bhfuil siad ar fáil chun íocaíochtaí a dhéanamh le tionscadail faoin Roinn Chuntasach chuí, faoin gClár cuí agus faoin Téama cuí, agus chun na cuspóra sin amháin.

Tarraingítear cistiú ó na Ranna agus coinnítear é i gcuntais bhainc ar leith. Déantar íocaíochtaí le tionscadail ar bhonn dearbháin leictreonacha arna n-údarú mar is cuí.

I gcás INTERREG IVA agus PEACE III, taispeántar íocaíochtaí a rinneadh le tionscadail (agus iad coigeartaithe i dtaca le fabhrú agus réamhíocaíochtaí neamhthuillte) laistigh den chaiteachas sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais. Tá an t-ioncam lena gclúdaítear na híocaíochtaí sin roinnte idir 'Éilimh Inghnóthaithe' faoin gCoimisiún Eorpach agus cistiú meaitseála ó Ranna Cuntasacha. Taispeántar aon bharrachas/easnamh sa chistiú a fhaightear ó na Ranna mar ioncam fabhráithe/iarchurtha laistigh d'fhéichiúnaithe nó do chreidiúnaithe.

Comhlíonann FCSAE an fheidhm sin trína ról mar Údarás Deimhniúcháin don chlár PEACE III agus don chlár INTERREG IVA.

Íocaíochtaí a dhéantar le tairbhíthe a mheastar ina dhiaidh sin a bheith neamh-incháilithe, déanann FCSAE iad a aisghabháil trí fhritháireamh i gcoinne éileamh ó Cheannpháirtithe ina dhiaidh sin, nó trí aisíocaíocht dhíreach ón tionscadal. Sa chás nach n-éireoidh leis an aisghabháil trí na modhanna sin, iarrann FCSAE treoir ó na Ranna Cuntasacha ábhartha maidir leis an bpróiseas aisghabhála. Sa chás nach féidir



íocaíochtaí a aisghabháil, is ar na Ballstáit a thitfidh an fhreagracht.

1.8 Cúlchiste Deontais Caipitil

Cuirtear deontais le haghaidh cuspóirí caipitil chun sochair Cúlchiste Deontas Caipitil agus scaoiltear chuig an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais iad thar shaol úsáideach tuartha na sócmhainní.

1.9 Ceangaltais

Is ionann na ceangaltais agus oibleagáidí faoi chonradh sna blianta amach romhainn maidir le conarthaí ar ann dóibh ag deireadh na bliana. Soláthraítear d'aon dlíteanais a bhaineann le gníomhaíocht tionscadail sa bhliain reatha trí fhabhrúithe nó trí sholáthair, mar a mheastar is cuí.



2. Deontas ó na Ranna

	RAP	RCPA	IOMLÁN 2015	IOMLÁN 2014
	€'000	€'000	€'000	€'000
Deontas infhaighte:				
Riarachán agus Speansais	1,344	1,167	2,511	2,379
Cistiú caipitil	25	26	51	50
Iomlán	1,369	1,193	2,562	2,429

Roinnte mar seo a leanas:

Deontais atá curtha de shochar an chuntais loncaim agus Caiteachais
Deontais atá curtha de shochar Chúlchiste an Deontais Caipitil

1,344	1,167	2,511	2,379
25	26	51	50
1,369	1,193	2,562	2,429

Iomlán

	RAP	RCPA	IOMLÁN 2015	IOMLÁN 2014
	£'000	£'000	£'000	£'000
Deontas infhaighte:				
Riarachán agus Speansais	975	847	1,822	1,917
Cistiú caipitil	18	18	36	40
Iomlán	993	865	1,858	1,957

Roinnte mar seo a leanas:

Deontais atá curtha de shochar an chuntais loncaim agus Caiteachais

Deontais atá curtha de shochar Chúlchiste an Deontais Caipitil

975	847	1,822	1,917
18	18	36	40
993	865	1,858	1,957

Iomlán



3. Anailís Oibríochtúil

Is féidir anailís a dhéanamh mar seo a leanas ar thorthaí na bliana de réir na réimsí gníomhaíochta seo a leanas:

		An Láraonad Íocaíochtaí	Riarachán	IOMLÁN 2015	IOMLÁN 2014
<u>Ioncam</u>		€'000	€'000	€'000	€'000
Deontas Infhaighte	(i)	-	2,511	2,511	2,378
Deontais ó Ranna Cuntasacha	(ii)	26,259	-	26,259	28,768
Loncam Oibríucháin Eile		-	1	1	1
Scaoileadh an Deontais Caipitil		-	136	136	120
Éilimh is infhaighte ó AE		64,841	-	64,841	71,928
Cistiú Thuaidh/Theas na Scéime Pinsin		-	973	973	932
		91,100	3,621	94,721	104,127
<u>Caiteachas</u>					
Dímheas		-	(136)	(136)	(120)
Costais Foirne		-	(2,689)	(2,689)	(2,614)
Costais Oibríucháin Eile		-	(795)	(795)	(696)
Ús is iníoctha leis an Roinn Airgeadais agus Pearsanra		-	(1)	(1)	(1)
Íocaíochtaí le Tionscadail	(iii)	(91,100)	-	(91,100)	(100,696)
		(91,100)	(3,621)	(94,721)	(104,127)
Barrachas/(Easnamh)		-	-	-	-



3. Anailís Oibríochtúil (ar lean)

		An Láraonad Íocaíochtaí	Riarachán	IOMLÁN 2015	IOMLÁN 2014
		£'000	£'000	£'000	£'000
Ioncam					
Deontas Infhaighte	(i)	-	1,822	1,822	1,916
Deontais ó Ranna Cuntasacha	(ii)	19,056	-	19,056	23,181
Ioncam Oibriúcháin Eile		-	1	1	1
Scaoileadh an Deontais Caipitil		-	99	99	97
Éilimh is infhaighte ó AE		47,054	-	47,054	57,960
Cistiú Thuaidh/Theas na Scéime Pinsin		-	706	706	751
		66,110	2,628	68,738	83,906
Caiteachas					
Dímheas		-	(99)	(99)	(97)
Costais Foirne		-	(1,951)	(1,951)	(2,106)
Costais Oibriúcháin Eile		-	(577)	(577)	(561)
Ús is iníoctha leis an Roinn Airgeadais agus Pearsanra		-	(1)	(1)	(1)
Íocaíochtaí le Tionscadail	(iii)	(66,110)	-	(66,110)	(81,141)
		(66,110)	(2,628)	(68,738)	(83,906)
Barrachas/(Easnamh)		-	-	-	-



3. Anailís Oibríochtúil (ar lean)

- (i) Áirítear le ‘Deontas Infhaighte’ cistiú do chostais reatha infhaighte ó Ranna Coimircíochta FCSAE (RAP agus RCPA).
- (ii) Áirítear le ‘Deontas ó Ranna Cuntasacha’ cistiú meaitseála ó Ranna Cuntasacha, chun caiteachas faoi PEACE III agus INTERREG IVA a chlúdach.

Is féidir anailís a dhéanamh de réir Clár ar Ácaíochtaí le Tionscadail (agus ar ioncam a aithníodh chun an caiteachas sin a chistiú) ar fiú £66,110k (€91,100k) iad mar seo a leanas:

	€'000	£'000
PEACE III	46,727	33,909
INTERREG IVA	44,373	32,201
	91,100	66,110

Níl cistiú meaitseála ón Albain san áireamh sa chaiteachas atá léirithe i gcuntais FCSAE toisc nach gcuirtear tríd FCSAE é, ach gurb iad na tionscadail féin a dhéanann cistiú air trí fhoinsí éagsúla. In 2015 b'ionann an cistiú meaitseála ón Albain agus thart ar €0.7m (2014: €0.6m).

- (iii) Tá costais Chúnaimh Theicniúil a thabhaigh FCSAE agus an Cuibhreannas, arb ionann iad agus €2.8m (£2.0m) in 2015 agus €3.1m (£2.5m) in 2014 san áireamh in ‘Ácaíochtaí le Tionscadail’. Seo a leanas an anailís:

2015	€'000	£'000
SEUPB	2,679	1,944
Cuibhreannas	117	85
	2,796	2,029
 2014	 €'000	 £'000
SEUPB	2,852	2,298
Cuibhreannas	278	224
	3,130	2,522

Tabhaíodh na costais sin i dtaca le bainistiú na gClár PEACE III agus INTERREG IVA, lena n-áirítear caiteachas i ndáil leis an bhfoireann, forchostais, breithmheas, comhairle ghairmiúil, cumarsáid, oiliúint, TF, iniúchóireacht agus meastóireacht etc. Áirítear leis an tsuim £1,944k de chuid FSCAE in 2015 £898k i ndáil le costais foirne (féach nóta 5b), agus £309k i ndáil le costais oibriúcháin (féach nóta 7). De bhreis ar an méid sin, gheobhaidh roinnt Ceannpháirtithe Tionscadail tacaíocht deontais le cuidiú leo a gcostais riaracháin a chlúdach, mar chuid dá Litir Thairisceana (Comhchoistí PEACE III agus Grúpaí Trasteorann INTERREG IVA, mar shampla).



4. Ioncam Oibriúcháin Eile

	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Ús Infhaighte	1	1	1	1

5. Costais Foirne

(a) B'ionann meánlíon seachtainiúil na bhfostaithe (coibhéis lánaimseartha, lena n-áirítear fostaithe breise) agus:

	2015	2014
An Lucht Ardbhainistíochta	4	4
Bainistiú na gClár	6	5
Measúnú Tionscadal agus Tacaíocht (fíorú san áireamh)	30	33
Seirbhísí Corparáideacha (íocaíochtaí le tionscadail agus deimhniú tionscadal san áireamh)	17	17
Iomlán	57	59

(b) Ba iad na costais a tabhaíodh maidir leis na fostaithe sin:

	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Pá agus Tuarastail	2,513	2,373	1,823	1,912
Baill foirne ghníomhaireachta shealadacha agus baill foirne ar iasacht	117	82	85	66
Costais Slándála Sóisialaí:				
- Costais na bliana seo	196	186	142	150
Costais Phinsin Eile:				
- Costas seirbhíse reatha agus costas úis	1,101	988	799	796
	3,927	3,629	2,829	2,924
Cistithe trí Chúnamh Teicniúil PEACE III	(619)	(508)	(449)	(409)
Cistithe trí Chúnamh Teicniúil INTERREG IVA	(619)	(507)	(449)	(409)
Iomlán	2,689	2,614	1,951	2,106

Tá an beartas cuntasaíochta maidir le pinsin sonraithe i Nóta 1.3



5. Costais Foirne (Ar Lean)

(c) Seo a leanas luach saothair agus teidlíochtaí pinsin an POF, an phríomhlucht bainistíochta agus na gComhaltaí Coiste:

	Luach Saothair £'000	Fíormhéadú ar phinsin a tuilleadh £'000	Pinsean fabhraithe (amhail 31/12/15) £'000	Aois (blianta)	Sochair chomhchineáil £'000
An tUasal P Colgan (Príomhfheidhmeannach go dtí 31/08/15)	55 - 60	n/b	n/b	65	nialas
G McIntyre Uasal (Stiúrthóir na Seirbhísí Corparáideacha go dtí 31/08/2015, Príomhfheidhmeannach ó 01/09/15)	Níor tugadh cead				
An tUasal S Henry (Stiúrthóir an Údaráis Bainistíochta)	50 - 55	0 – 2.5 (lena n-áirítear cnapshuim 0 – 2.5)	550 – 55 (Lena n-áirítear cnapshuim 35 – 40)	51	nialas
L McCourt Uasal (Stiúrthóir na Comhrúnaireachta – D'éirigh as 8/1/16)	Níor tugadh cead				
An tUasal B Mullan (Cathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta)	0 - 5	n/b	n/b	n/b	nialas
An tUasal J Campbell (Comhalta Neamhspleách den Choiste Iniúcháireachta)	0 - 5	n/b	n/b	n/b	nialas



6. Feidhmíocht os coinne Príomhspríocanna Airgeadais

D'éirigh le FCSAE feidhmiú de réir an bhuiséid a leithdháileadh dó don bhliain.

Rinne FCSAE uasmhéadú ar Fháiltais ó AE laistigh den Chlár INTERREG IV. Laistigh den Chlár PEACE III, meastar go sáróidh an toradh 99% de luach iomlán an Chláir.

7. Costais Oibriúcháin Eile

	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Taisteal agus Cothú	19	26	14	21
Teileachumarsáid	32	32	23	26
Ábhair Intomhalta TF agus Oifige	44	48	32	39
Stáiseanóireacht agus Clódóireacht	23	31	17	25
Postas	6	5	4	4
Deisiúchán agus Cothabháil	33	31	24	25
Costais na nÁitreabh Oifige	445	382	323	307
Seirbhísí Gairmiúla	79	50	57	40
Oiliúint agus Comhdhálacha	25	26	18	21
Sintiúis	7	6	5	5
Poiblíocht agus Fógraíocht	12	-	9	-
Costais Theagmhasacha	14	9	10	7
Aíocht	1	2	1	2
Táillí iniúchóireachta - Seachtrach	36	32	26	26
- Inmheánach	19	17	14	14
IOMLÁN	795	697	577	562

Tá na costais thuasluaite cistithe ó bhuiséad lárnach FSCAE. Chomh maith leis na costais sin, tá Costais Oibriúcháin Bhreise £309k (2014 – £355k) cistithe ó chúnamh teicniúil – féach nóta 3 (iii).



8. Sócmhainní Seasta

(a) Sócmhainní Seasta Inláimhsithe

	Feabhsúcháin Léasachta €'000	Trealamh Oifige €'000	Trealamh Ríomhaireachta €'000	Daingneáin agus Feistis €'000	Total €'000
Costas nó Luacháil					
Amhail an 1 Eanáir 2015	1,225	60	657	121	2,063
Nithe breise	6	3	14	1	24
Diúscairtí	-	(3)	-	(2)	(5)
Amhail an 31 Nollaig 2015	1,231	60	671	120	2,082
Dímheas					
Amhail an 1 Eanáir 2015	961	58	524	94	1,637
Soláthar don bhliain	56	1	37	10	104
Dímheas ar dhiúscairtí	-	(3)	-	(2)	(5)
Amhail an 31 Nollaig 2015	1,017	56	561	102	1,736
Glanluach de réir na leabhar (€)					
Amhail an 31 Nollaig 2015	214	4	110	18	346
Amhail an 31 Nollaig 2014	264	2	133	27	426
Glanluach de réir na leabhar (£)	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Amhail an 31 Nollaig 2015	169	3	87	15	274
Coigeartú faoi choinne Aistriú Airgeadra	(12)	-	(6)	(2)	(20)
Amhail an 31 Nollaig 2015 (coigeartaithe)	157	3	81	13	254
Amhail an 31 Nollaig 2014	206	2	104	21	333

Is ionann an coigeartú aistrithe airgeadra agus an difear idir glanluach na sócmhainní seasta de réir na leabhar, arna ríomh ag úsáid na rátaí malairte mar atá ag deireadh na bliana agus a nglanluach de réir na leabhar sonraithe ag rátaí stairiúla malairte.

Níl aon sócmhainní á gcoinneáil faoi léasanna airgeadais ná faoi chonarthaí fruilcheannaigh.



8. Sócmhainní Seasta (Ar Lean)

(b) Sócmhainní Seasta Doláimhsithe

	Bogearraí €'000
Costas nó Luacháil	
Amhail an 1 Eanáir 2015	410
Nithe breise	30
Diúscairtí	-
Amhail an 31 Nollaig 2015	440
Dímheas	
Amhail an 1 Eanáir 2015	327
Soláthar don bhliain	32
Diúscairtí	-
Amhail an 31 Nollaig 2015	359
Glanluach de réir na leabhar (€)	
31 Nollaig 2015	81
31 Nollaig 2014	83
Glanluach de réir na leabhar (£)	
31 Nollaig 2015	63
Coigeartú faoi choinne Aistriú Airgeadra	(4)
31 Nollaig 2015 (coigeartaithe)	59
31 Nollaig 2014	65

Is ionann an coigeartú aistrithe airgeadra agus an difear idir glanluach na sócmhainní seasta de réir na leabhar, arna ríomh ag úsáid na rátaí malairte mar atá ag deireadh na bliana agus a nglanluach de réir na leabhar sonraithe ag rátaí stairiúla malairte.



9(a) Féichiúnaithe – (méideanna atá dlite laistigh d’aon bhliain amháin)

	Nóta	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Réamhíocaíochtaí agus ioncam fabhraithe	(i)	95	11,006	70	8,572
Méideanna atá dlite ón gCoimisiún Eorpach	(ii)	337	43,854	247	34,154
Féichiúnaithe eile		64	27	47	21
		496	54,887	364	42,727

9(b) Féichiúnaithe – (méideanna atá dlite laistigh d’aon bhliain amháin)

	Nóta	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Méideanna atá dlite ón gCoimisiún Eorpach	(ii)	42,980	-	31,580	-
		42,980	-	31,580	-

- (i) Nuair a léirítear go bhfuil gá leis, déantar réamhíocaíochtaí le tionscadail agus athraítear ina n-íocaíochtaí iarbhire iad níos moille anonn. Tá sé sin ag teacht le Rialacháin AE agus le Managing Public Money NI.
- (ii) Feidhmíonn FCSAE mar Údarás Deimhniúcháin do na Cláir INTERREG IVA agus PEACE III agus tá sé freagrach as cistiú a éileamh ón gCoimisiún Eorpach.

Amhail an 31 Nollaig 2015, bhí suim €43,316,768 (£31,827,163) infhála, i leith éileamh ar cuireadh isteach iad agus éileamh nár cuireadh isteach iad araon, dá raibh €336,636 (£247,345) dlite laistigh d’aon bhliain amháin. Tá an chuid eile, €42,980,132 (£31,579,818) dlite tar éis aon bhliain amháin, mar gheall ar an bpróiseas ‘coinneála’, trína gcoinníonn an Coimisiún Eorpach cuid den chistiú ag deireadh gach Cláir go dtí go mbeidh an próiseas dúnta curtha i gcrích (in 2017, is dócha).

Is in airgead a íocfar cuid den iarmhéid féichiúnaithe atá dlite tar éis aon bhliain amháin, agus íocfar an chuid eile de trí fhritháireamh ar airleacan dar luach iomlán €31,265,042 (£22,972,110) a fuarthas ón gCoimisiún ag tús na Clárthréimhse, agus a cuireadh ar aghaidh chuig na Ballstáit.

Aisíocadh an tsuim a bhí dlite ón gCoimisiún Eorpach amhail an 31 Nollaig 2014 ina hiomláine laistigh d’aon bhliain amháin ón dáta cláir comhardaithe sin.



10. Airgead sa bhanc agus ar láimh

	Nóta	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Airgead sa bhanc:					
- Á choinneáil i ndáil le híocaíochtaí riaracháin		91	316	67	246
- Á choinneáil i ndáil le híocaíochtaí Clár	(i)	28,473	20,064	20,921	15,626
Iomlán		28,564	20,380	20,988	15,872

- (i) Is ionann an t-airgead atá á choinneáil i ndáil le híocaíochtaí Clár agus na méideanna arna dtarraingt ó Ranna Rialtais chun a chur ar chumas FCSAE a chuid dualgas a chomhlíonadh maidir le híocaíochtaí a dhéanamh le tionscadail ar bhonn tráthúil, móide aon airgead atá faighte ó AE ach nach bhfuil íoctha le Ranna Rialtais go fóill. Baintear úsáid as na méideanna sin agus déantar iad a atarraingt go ráithiúil i gcomhréir le riachtanais réamh-mheasta. Amhail an 31 Nollaig 2015, airíodh san iarmhéid thart ar £7.25m (€9.87m) a bhaineann le réamhíocaíochtaí AE i ndáil le PEACE IV agus INTERREG VA, a íocfar le RAP/RCPA tar éis dheireadh na bliana.

11(a) Creidiúnaithe – (méideanna atá dlite laistigh d’aon bhliain amháin)

	Nóta	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Creidiúnaithe Trádála agus Tionscadail		267	-	196	-
Fabhruithe agus loncam larchurtha	(i)	17,283	19,568	12,699	15,240
Airgead ó CFRE is dlite do Ranna Cuntasacha	(ii)	12,178	55,432	8,948	43,171
Méideanna eile is dlite do Ranna	(iii)	200	136	147	106
		29,928	75,136	21,990	58,517



11(b) Creidiúnaithe – (méideanna atá dlite tar éis bliain amháin)

	Nóta	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Airgead ó CFRE is dlite do Ranna Cuntasacha	(ii)	42,112	-	30,942	-
		42,112	-	30,942	-

- (i) I dtaca leis na Cláir PEACE III agus INTERREG IVA, caitear leis an gcistiú a fhaightear atá de bhreis ar an gcaiteachas aitheanta mar ioncam iarchurtha agus déantar taifead air in 'Fabhrúithe agus Ioncam Iarchurtha'. Maidir leis an gClárthréimhse roimhe seo (PEACE II agus INTERREG IIIA), aithnítear cistiú ar bith atá fágtha gan chaitheamh ag deireadh na bliana mar chuid de chistí na Ranna, agus déantar taifead air mar 'Méideanna eile is dlite do na Ranna'.
- (ii) Tarraingítear cistí ó na Ranna agus baintear úsáid astu chun éascú d'íocaíochtaí a dhéanamh le tionscadail le linn na bliana.

Cuirtear éilimh isteach ansin faoi choinne aisíocaíochta ar ghné CFRE den chaiteachas incháilithe a tabhaíodh.

Nuair a fhaightear na haisíocaíochtaí sin ón gCoimisiún Eorpach, ní mór do FSCAE na Ranna Cuntasacha a aisíoc (tríd RAP agus RCPA). Amhail an 31 Nollaig 2015 ba é an méid a bhí dlite do Ranna maidir le PEACE III agus INTERREG IVA ná €44,899,218 (£32,989,874), a mbeidh €2,787,681 (£2,048,259) de á aisíoc laistigh d'aon bhliain amháin. Beidh an t-iarmhéid € 42,111,537 (£30,941,614) dlite tar éis aon bhliain amháin (nuair a bheidh an próiseas dúnta curtha i gcrích, agus nuair a bheidh deireadh le tréimhse 'choinneála' an Choimisiúin Eorpaigh). Is le hairgead a íocfar cuid den mhéid 'atá dlite tar éis níos mó ná bliain amháin', agus déanfar cuid de a fhritháireamh i gcoinne airleacain Clár atá ag Ballstáit (féach nóta 9ii).

Íocadh na cistí CFRE a bhí dlite do Ranna Cuntasacha amhail an 31 Nollaig 2014 laistigh d'aon bhliain amháin ón dáta cláir comhardaithe sin.

Tá airleacain €9,390,340 (£6,899,589) i ndáil le Cláir PEACE IV agus INTERREG VA san áireamh freisin san iarmhéid sin, agus tá siad go léir iníoctha le RAP/RCPA laistigh d'aon bhliain amháin.

- (iii) Cuimsítear leis na méideanna eile atá dlite do Ranna ús bainc a tuilleadh ar chistí cláir, agus iarmhéideanna reatha ar bhunchistiú ó Ranna Coimircíochta FSCAE. B'ionann an t-ús a gnóthaíodh ar chistiú a bhí ag FSCAE d'fhonn íocaíochtaí a dhéanamh le tionscadail agus £71k (€98k) in 2015, £64k (€80k) in 2014.

Íoctar an t-ús sin leis na Ranna Coimircíochta ar bhonn rialta.



12. Pinsin

a) Anailís ar chostais iomlána phinsin arna gcur de mhuirear ar an gCaiteachas:

	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Costas seirbhíse reatha	754	642	547	517
Ús ar Dhliteanais na Scéime Pinsin	347	346	252	279
	1,101	988	799	796

b) Gluaiseacht sa Ghlandliteanas Pinsin le linn na bliana airgeadais

	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Glandliteanas Pinsin amhail an 1 Eanáir	9,644	7,477	7,511	6,231
Costas seirbhíse reatha	754	642	547	517
Ús ar dhliteanais scéime	347	346	252	279
Caillteanas/(gnóthachan) achtúireach	(1,917)	561	(1,391)	452
Glanaistrithe isteach/(amach)	-	96	-	77
Sochair a íocadh	(128)	(56)	(93)	(45)
Difríochtaí malairte	591	578	-	-
Glandliteanas Pinsin amhail an 31 Nollaig	9,291	9,644	6,826	7,511

Tá ranníocaíochtaí na mball san áireamh sa Chostas Seirbhíse Reatha, agus b'ionann iad agus £100k (€136k) in 2015, agus £60k (€74k) in 2014. Íocadh na suimeanna sin leis na Ranna Coimircíochta de réir na sásraí cistithe atá comhaontaithe.

Seo a leanas anailís ar ghluaiseacht an easnaimh sa Phlean sa tréimhse:

Gnóthachan ó thaithí	143	254	104	205
Gnóthachan/(caillteanas) ar athrú na mbonn tuisceana airgeadais	1,774	(815)	1,287	(657)
Gnóthachan/(caillteanas) achtúireach	1,917	(561)	1,391	(452)



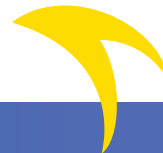
c) Cistiú larchurtha faoi choinne Pinsean

I gcomhréir leis an gcleachtas cuntasáíochta do Chomhlachtaí Stáit neamhthráchtála i bPoblacht na hÉireann, aithníonn FCSAE sócmhainn arb ionann í agus na hacmhainní atá le cur ar fáil ag Státchistí na Ríochta Aontaithe agus na hÉireann don dliteanas neamhchistithe iarchurtha i gcomhair pinsean bunaithe ar roinnt teagmhas a tharla san am a chuaigh thart. I measc na dteagmhas sin tá an tacaíocht reachtúil do na scéimeanna aoisliúntais, agus an beartas agus an cleachtas sa dá dhlínse maidir le pinsin seirbhíse poiblí a chistiú, agus próiseas na meastachán bliantúil san áireamh. Cé nach bhfuil comhaontú foirmiúil ar bith ann, agus dá bhrí sin nach bhfuil ráthaíocht ar bith ann ó na comhlachtaí cistithe maidir leis na méideanna sainiúla atá i gceist, níl fianaise ar bith ag FCSAE a thabharfadh le fios nach mbeidh fáil leanúnach ar an méid sin amhail mar atá faoi láthair faoin gcleachtas reatha. Ní hionann é sin agus an cleachtas cuntasáíochta i gcás Chomhlachtaí Neamh-Rannacha na Ríochta Aontaithe. Ina gcás siúd, mar gheall nach dtugtar ráthaíocht fhoirmiúil, ní aithnítear dliteanas ó thaobh cistithe go dtí go mbeidh an gealltanais dlite.

Is mar seo a leanas a bhí an Glanchistiú larchurtha do Phinsin sa Chuntas Ionaim agus Caiteachais:

	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Cistiú Inghnóthaithe i ndáil le costais				
phinsean na bliana reatha	1,101	988	799	796
Sochair a íocadh le linn na bliana	(128)	(56)	(93)	(45)
	973	932	706	751

B'ionann sócmhainn an chistithe iarchurtha faoi choinne pinsean amhail an 31 Nollaig 2015 agus €9.291m (£6.826m); 2014: €9.644m (£7.511m).



d) Stair na n-oibleagáidí um shochair shainithe

	2015 £'000	2015 €'000	2014 £'000	2014 €'000	2013 £'000	2013 €'000	2012 £'000	2012 €'000	2011 £'000	2011 €'000	2010 £'000	2010 €'000
Oibleagáidí um shochair shainithe	(6,826)	(9,290)	(7,511)	(9,644)	(6,231)	(7,477)	(5,899)	(7,234)	(4,371)	(5,360)	(3,699)	(4,317)
Coigeartú ó thaithí ar dhliteanais, agus tionchar gnóthachain/ (caillteanais) an ráta malairte san áireamh	104	143	205	254	18	21	(7)	(9)	86	99	100	117
Céatadán na nDliteanas Scéime	1.50%	1.50%	2.70%	2.70%	0.30%	0.30%	-0.10%	-0.10%	2.00%	2.00%	2.70%	2.70%

e) Cur síos ginearálta ar an Scéim

Is éard atá sa scéim pinsean roinnt codanna ag a bhfuil struchtúir éagsúla i dtaobh sochar. Is iad na príomhchodanna:

Cuid an Bhuntuarastail Deiridh – seo socrú faoina mbíonn an pinsean bunaithe ar an tuarastal deiridh agus ina mbíonn na sochair de réir shamhail na coda Classic de Phríomhscéim Pinsean na Státseirbhíse i dTuaisceart Éireann. Trí bhíthin na scéime, cuirtear pinsean ar fáil (ochtaduithe faoi choinne gach bliain seirbhíse) mar aon le haisce nó cnapshuim (trí ochtadú faoi choinne gach bliain seirbhíse) agus pinsin i leith céilí agus leanaí. Is é 60ú breithlár an bhaill an Ghnáthaois Scoir. Tagann méadú ar phinsin arna n-íoc (agus atá iarchurtha) i gcomhréir le boilsciú ginearálta praghsanna.

An chuid 'Core alpha' – seo socrú faoina mbíonn an pinsean bunaithe ar an tuilleamh athluacháilte thar mheán na gairmré nó an scéim CARE, ina mbíonn na sochair de réir shamhail na coda alpha de Phríomhscéim Pinsean na Státseirbhíse i dTuaisceart Éireann. Íocann an scéim pinsean atá bunaithe ar chéatadán (2.32%) den phá inphinsin maidir le gach bliain de bhallraíocht ghníomhach (méadaítear an pinsean ag tús gach bliana den scéim ag teacht leis an mboilsciú ginearálta praghsanna) agus pinsin i leith céilí agus leanaí. Is ionann an Ghnáthaois Scoir agus Aois an Phinsin Stáit i gcás baill sa dlínse ábhartha, is é sin, faoi láthair, 67, 68 nó idir 67 agus 68 sa Ríocht Aontaithe agus 68 in Éirinn. Tagann méadú ar phinsin arna n-íoc (agus atá iarchurtha) i gcomhréir le boilsciú ginearálta praghsanna.

I gcás fhoirmhór na mball den chuid Core, bíonn sochair acu sa chuid Tuarastail Deiridh agus sa chuid *alpha* araon, agus is iondúil go mbeidh iontrálaithe nua a ghlacfaidh páirt sa Scéim tar éis an 1 Aibreán 2015 ina mbaill den chuid *Core alpha*.

Tá an luacháil a úsáideadh don nochtadh FRS17 amhail an 31 Nollaig 2015 déanta ag achtúire cáilithe neamhspleách (Xfinity Consulting). Ullmhaíodh na torthaí i mbliana trí luacháil iomlán a dhéanamh ar dhliteanais na Scéime agus aird ar dhálaí an mhargaidh agus sonraí na scéime amhail an 31 Nollaig 2015.



Ba iad seo a leanas na príomhbhoinn tuisceana:

	31-Noll-15	31-Noll-14	31-Noll-13	31-Noll-12	31-Noll-11	31-Noll-10
Ráta lascaíne:						
Tuaisceart Éireann	3.7%	3.6%	4.5%	4.1%	4.7%	5.4%
Poblacht na hÉireann	2.65%	2.1%	3.5%	2.7%	4.6%	4.7%
Ráta boilscitthe:						
Tuaisceart Éireann	1.9%	2.0%	2.5%	1.8%	2.6%	3.4%
Poblacht na hÉireann	2.0%	2.0%	2.0%	2.5%	2.5%	2.5%
Ráta méadaithe na dtuarastal						
Tuaisceart Éireann	2.9%	3.0%	4.0%	4.0%	4.0%	4.0%
Poblacht na hÉireann	3.0%	3.0%	4.0%	4.0%	4.0%	4.0%
Meánráta méadaithe na bpinsean:						
Tuaisceart Éireann	1.9%	2.0%	2.5%	1.8%	2.6%	3.4%
Poblacht na hÉireann						
(méaduithe sna tuarastail)	3.0%	3.0%	4.0%	4.0%	4.0%	4.0%
Poblacht na hÉireann						
(Innéacs Praghsanna Tomhaltóir)	2.0%	2.0%	2.0%	2.5%	2.5%	2.5%
Meánfhad ionchasach saoil ag aois 65 bliain:						
Fear atá 65 bliana d'aois anois	21.9	22.1	21.6	21.5	21.4	21.3
Bean atá 65 bliana d'aois anois	23.8	24.3	24.2	24.1	24.0	23.9
Fear atá 45 bliana d'aois anois	23.1	23.5	23.5	23.4	23.3	23.2
Bean atá 45 bliana d'aois anois	25.3	25.8	26.0	25.9	25.9	25.8

13. Réiteach na nGluaiseachtaí sa Chúlchiste Ginearálta

	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Amhail an 1 Eanáir	131	122	102	102
Gnóthachain/(caillteanais) de bharr malairte	8	9	-	-
Cistiú roinne a ndearnadh fritháireamh air	(139)	-	(102)	-
Barrachas don bhliain	-	-	-	-
Amhail an 31 Nollaig	-	131	-	102

Baineadh leas as cúlchistí tugtha ar aghaidh lena bhfritháireamh i gcoinne riachtanais cistithe na Ranna, ag éirí as rátaí malairte a bheith ag athrú.



14. Réiteach na nGluaiseachtaí i gCúlchiste an Deontais Caipitil

	Nóta	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Amhail an 1 Eanáir		509	549	398	457
Cistiú caipitil is infhaighte le linn na tréimhse	2	51	50	36	39
Cistiú faighte trí chúnamh teicniúil		3	30	2	24
Brabús/caillteanas ar dhiúscairt sócmhainní seasta		-	-	-	-
Lúide an méid a scaoileadh chuig an gcuntas ioncaim agus caiteachais		(136)	(120)	(99)	(97)
Gnóthachan/(caillteanas) malairte ar shócmhainní seasta a fháil		-	-	(24)	(25)
Amhail an 31 Nollaig		427	509	313	398

15. Nótaí leis an Ráiteas ar Shreabhadh Airgid

15.1 Réiteach an toraidh don tréimhse leis an nglan-inshreabhadh/(eis-sreabhadh) airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin

	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Barrachas/(easnamh) don tréimhse	-	-	-	-
Coigeartú faoi choinne na n-idirbheart nach raibh airgead tirim i gceist leo				
Difríochtaí malairte ar aistriú iarmhéideanna airgid tosaigh ar an 1 Eanáir	816	1,664	600	1,296
Dímheas	136	120	99	97
Scaoileadh an Deontais Caipitil	(136)	(120)	(99)	(97)
Caillteanas ar dhiúscairt sócmhainní seasta		-	-	-
Difríocht ar Aistriú Airgeadra Eachtraigh	8	9	-	-
Cúlchistí a ndearnadh a fhritháireamh i gcoinne chistiú ó Roinn	(139)	-	(102)	-
Coigeartuithe faoi choinne gluaiseachtaí i gcaipiteal oibre				
Laghdú/(méadú) ar fhéichiúnaithe	11,411	(5,304)	10,803	(1,438)
(Laghdú) ar chreidiúnaithe	(3,096)	(2,862)	(5,585)	(6,481)
Glan-insreabhadh/(eis-sreabhadh) airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	9,000	(6,493)	5,716	(6,613)



15.2 Réiteach an ghlan-eis-sreafa airgid le gluaiseacht sa ghlanfhiachas

	2015 €'000	2014 €'000	2015 £'000	2014 £'000
Airgead sa bhanc amhail an 1 Eanáir	20,380	28,537	15,872	23,781
Ath-aistriú go dtí rátaí malairte na bliana reatha	(816)	(1,664)	(600)	(1,296)
	19,564	26,873	15,272	22,485
Glan-(eis-sreabhadh)/insreabhadh airgid	9,000	(6,493)	5,716	(6,613)
Airgead sa bhanc amhail an 31 Nollaig	28,564	20,380	20,988	15,872

16. Soláthairtí agus dliteanais theagmhasacha

Ní raibh aon soláthairtí ná dliteanais theagmhasacha ann amhail an 31 Nollaig 2015 ná amhail an 31 Nollaig 2014.

17. Ceangaltais na Léasanna Oibriúcháin

Amhail an 31 Nollaig bhí ceangaltas ar FSCAE maidir leis na híocaíochtaí seo a leanas a dhéanamh i rith na bliana seo chugainn maidir le léasanna oibriúcháin:

	Talamh agus Foirgnimh 2015 €'000	Eile 2015 €'000	Talamh agus Foirgnimh 2014 €'000	Eile 2014 €'000
Léasanna a bheidh ag dul in éag:				
Laistigh de bhliain amháin	-	10	45	-
Sa tréimhse idir dhá bhliain agus cúig bliana romhainn	418	-	49	14
Tar éis cúig bliana	-	-	187	-
	418	10	281	14
	£'000	£'000	£'000	£'000
Laistigh de bhliain amháin	-	7	35	-
Sa tréimhse idir dhá bhliain agus cúig bliana romhainn	307	-	38	11
Tar éis cúig bliana	-	-	146	-
	307	7	219	11



18. Ceangaltais Chaipitiúla

Ní raibh aon cheangaltais chaipitiúla ar FCSAE amhail an 31 Nollaig 2014 ná amhail an 31 Nollaig 2015. Baineann gnéithe tógála caipitiúla le cuid de na tionscadail a bhfuil Litreacha Tairisceana faighte acu ó FCSAE faoi PEACE III agus INTERREG IV. Tá an ceangaltas faoi choinne an chaiteachais sin san áireamh i nóta 19 thíos.

19. Ceangaltais Deontas

Amhail an 31 Nollaig 2015, bhí ceangaltais deontas gan íoc ar FCSAE mar atá sonraithe thíos. Cé go léirítear anseo an ceangaltas uasta gan íoc, má bhíonn cúlú suntasach ar fud an dá Chlár beidh an leibhéal caiteachais tar éis dheireadh na bliana i bhfad níos ísle ná an t-uasmhéid seo. Seo a leanas an miondealú idir litreacha tairisceana euro agus litreacha tairisceana £STG:

	Deontas deonaithe	Íoctha go dtí seo	Ceangaltas gan íoc 31/12/2015	Ceangaltas gan íoc 31/12/2014
	€'000	€'000	€'000	€'000
Litreacha Tairisceana € euro:				
PEACE III	85,628	84,678	950	10,861
INTERREG IV	87,441	85,564	1,877	17,518
	173,069	170,242	2,827	28,379
	£'000	£'000	£'000	£'000
Litreacha Tairisceana £ Stg:				
PEACE III	201,991	196,583	5,408	42,201
INTERREG IV	143,241	132,350	10,891	37,570
	345,232	328,933	16,299	79,771

20. Idirbhearta le Páirtithe Gaolmhara

The Special EU Programmes Body (SEUPB) is a North South Implementation Body sponsored by the Is Comhlacht Forfheidhmithe Thuaidh Theas é an Foras um Chláir Speisialta an AE (FCSAE) atá faoi choimirce na Roinne Airgeadais agus Pearsanra i dTuaisceart Éireann agus na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe in Éirinn.

Is páirtithe gaolmhara iad na ranna thuasluaite. Bhí idirbhearta éagsúla ag FCSAE leis na ranna seo a leanas le linn na bliana:

- (1) Soláthraíonn Ceann na hIniúcháireachta Inmheánaí sa Roinn Airgeadais agus Pearsanra Seirbhísí Iniúcháireachta Inmheánaí do FCSAE de réir Chomhaontaithe Seirbhíse ar neamhthuilleamaí. Tá na costais a tabhaíodh le feiceáil i Nóta 7 a ghabhann leis na cuntais seo.



- (2) Soláthraíonn aonad saineolaí sa Roinn Airgeadais agus Pearsanra feidhmeanna an Údaráis Iniúcháireachta ar bhonn comhpháirtíochta idir na ballstáit. Tá an gaol sin á rialú faoi Chomhaontú Seirbhíse.
- (3) Tá Comhaontú Seirbhíse ag FCSAE le Gníomhaireacht Thuaisceart Éireann um Staidreamh agus Thaighde (NISRA), ar gníomhaireacht feidhmiúcháin í taobh istigh de RAP a sholáthraíonn seirbhís mhonatóireachta agus luachála maidir leis na Cláir.
- (4) Tá bunachar lárnach sonraí maidir le Deontais AE á bhainistiú ag RAP a mbaineann FCSAE agus an Rannóg AE sa RAP úsáid as. Déantar cuid de na costais a thabhaítear maidir leis an mbunachar sonraí a athghearradh ar FSCAE ar bhonn comhaontaithe.
- (5) Tá Comhaontú Seirbhíse ag FCSAE leis an Stiúrthóireacht Lárnach Soláthair arb ionann í agus an tIonad Saineolaí ar Sholáthar in RAP. Bíonn FCSAE i dteagmháil leis an Stiúrthóireacht sin ar bhonn ad hoc maidir le comórtais soláthair a bhainistiú agus maidir le comhairle a thabhairt faoi sholáthar i dtaca le tionscadail foirgníochta.

21. Caillteanais agus Íocaíochtaí Speisialta

Níor tharla aon chaillteanais agus ní dhearnadh aon Íocaíochtaí Speisialta sa bhliain.

22. Ionstraimí Airgeadais agus Rioscaí maidir le Leachtacht, Rátaí Úis agus Airgeadra Eachtrach

22.1 Ionstraimí Airgeadais

Mar gheall nach gníomhaíochtaí trádála a bhíonn ar bun ag FCSAE agus mar gheall ar an gcaoi a ndéantar é a mhaoiniú, bíonn FCSAE cosanta ar chuid de na rioscaí airgeadais a mbíonn aonáin ghnó neamhchosanta orthu. Is beag cumhacht atá ag FCSAE maidir le hairgead a fháil ar iasacht nó cistí barrachais a infheistiú. Gintear na sócmhainní agus na dliteanais airgeadais trí ghnáthghníomhaíochtaí oibríochtúla agus ní choinnítear iad le hathrú a dhéanamh ar na rioscaí a bhíonn roimh FCSAE agus a chuid gníomhaíochtaí ar siúl aige.

22.2 Rioscaí maidir le Leachtacht, Rátaí Úis agus Airgeadra Eachtrach

Déantar na riachtanais a bhíonn ag FSCAE i dtaobh acmhainní glanioncaim a mhaoiniú trí acmhainní arna vótáil ar bhonn bliantúil ag Tionól Thuaisceart Éireann agus ag an Oireachtas. Is ar an gcaoi chéanna a dhéantar maoiniú ar a chaiteachas caipitiúil. Ní bhíonn sé neamhchosanta, dá bhrí sin, ar rioscaí suntasacha leachtachta. Ní fhaigheann FCSAE cistiú ó fhoinsí tráchtála, agus dá bhrí sin níl sé neamhchosanta ar rioscaí suntasacha i dtaobh rátaí úis. Ní suntasach í neamhchosaint FCSAE ar rioscaí maidir le hairgeadra eachtrach toisc go bhfaigheann sé leibhéal cistithe comhaontaithe óna chuid ranna coimircíochta, an Roinn Airgeadais agus Pearsanra agus an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i steirling agus in euro faoi seach, agus toisc nach mbíonn sé i mbun gníomhaíochtaí trádála. De bharr gur i steirling a dhéantar formhór na n-idirbheart agus go bhfaightear an chuid is mó den chistiú ar bhonn comhionann ón dá Roinn, áfach, bíonn FCSAE neamhchosanta go pointe ar rioscaí maidir le hairgeadra eachtrach. Maidir le cistí a tharraingítear ó Ranna Cuntasacha don Láraonad Íocaíochtaí, is iad na Ranna coimircíochta a bhíonn faoi riosca maidir le hairgeadra eachtrach.



23. Cistiú a tharraingítear siar ó Thionscadail

I ndiaidh iniúchadh fóiréinseach a rinne saineolaí seachtrach thar ceann FCSAE, measadh nach incháilithe é caiteachas £581,064 (a tabhaíodh sa tréimhse idir 2009 agus 2011 ar dhá thionscadal a bhí á mbainistiú ag aon eagraíocht amháin). Níl an eagraíocht sin i mbun trádála a thuilleadh, agus tá pacáiste fianaise ullmhaithe agus curtha faoi bhráid Sheirbhís Póilíneachta Thuaisceart Éireann lena bhreithniú. Tá FCSAE ag fanacht ar thoradh imscrúdú na bPóilíní, atá fós ar bun.

Tá sé deimhnithe ag gach Roinn Cuntasach ábhartha i dTuaisceart Éireann agus in Éirinn do FCSAE anois go bhfuil an caiteachas sin díscríofa ag leibhéal na Ranna, toisc nach mbeidh na tionscadail sin san áireamh níos mó laistigh den Chlár PEACE III (fuarthas deimhniú ó Oifig an Chéad-Aire agus an Leas-ChéadAire ar an 18 Bealtaine 2016, ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ar an 4 Aibreán 2016, agus ón Roinn Tithíochta, Pleanála, Pobail agus Rialtais Áitiúil ar an 6 Bealtaine 2016).

24. Sócmhainní Tríú Páirtí

Ní raibh aon sócmhainní tríú páirtí i seilbh FCSAE amhail an 31 Nollaig 2015.

25. Teagmhais tar éis dháta na tréimhse tuairiscithe

Níor tharla aon teagmhais ábhartha neamh-choigeartaithe tar éis dháta na tréimhse tuairiscithe. Táthar á luadh mar eolas gurb amhlaidh, ón 9 Bealtaine 2016, gur athraíodh ainm Roinn Coimircíochta FCSAE i dTuaisceart Éireann ón Roinn Airgeadais agus Pearsanra (RAP), go dtí An Roinn Airgeadais (RA).



Aguisín

Treoir chuntas arna tabhairt ag Roinn Airgeadais agus Pearsanra Thuaisceart Éireann agus ag Roinn Airgeadais na hÉireann. I gcomhréir leis an Ordú um Chomhoibriú Thuaidh/Theas (Comhlachtaí Forfheidhmithe) (Tuaisceart Éireann) 1999 agus leis an Acht um Chomhaontú na Breataine-na hÉireann 1999.

Tabharfar léargas fíorcheart sna cuntais bhliantúla ar an ioncam agus ar an gcaiteachas agus ar na sreafaí airgid don bhliain airgeadais, agus ar staid na gcúrsaí amhail deireadh na bliana. Faoi réir an cheanglais sin, ullmhóidh an Foras cuntais don tréimhse airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2000 agus do bhlianta ina dhiaidh sin i gcomhréir le:

- Tuarascála Bliantúla agus Treoir Chuntas na gComhlachtaí Forfheidhmithe Thuaidh/Theas;
- Treoir eile a d'fhéadfadh Roinn Airgeadais a eisiúint ó am go ham maidir le cuntais atá riachtanas chun léargas fíorcheart a thabhairt;
- Aon nochtadh eile atá ag teastáil ó na Ranna Coimircíochta;

ach amháin sa chás ina gcomhaontaítear a mhalairt le Ranna Airgeadais, áit a gcuirfear síos ar an eisceacht sna Nótaí a ghabhann leis na Cuntais.



Arna shíniú le húdarás na Roinne Airgeadais agus Pearsanra

L O'Reilly

29 Meitheamh 2001



An Roinn Airgeadais

A Dunning

29 Meitheamh 2001



Special EU Programmes Body
Foras Um Chláir Speisialta An AE
Boord O Owre Ocht UE Projects

Arna fhoilsiú ag an bhForas um Chláir Speisialta an AE

Oifig Bhéal Feirste:

An 7ú hUrlár, Foirgneamh Clarence Thiar,
2 Sráid Clarence Thiar, Béal Feirste,
Tuaisceart Éireann, BT2 7GP
teil: +44 (0)28 9026 6660
facs: +44 (0)28 9026 6692
ríomhphost: info@seupb.eu

Oifig na hÓmaí:

Áras AE, 11 Bóthar Kevlin, An Ómaigh,
Tuaisceart Éireann, BT78 1LB
teil: +44 (0)28 8225 5750
facs: +44 (0)28 8224 8427
ríomhphost: omagh@seupb.eu

Oifig Mhuineacháin:

Foirgneamh M:TEK II, Bóthar Ard Mhacha,
Muineachán, Éire
teil: +353 (0) 47 77003
teil: +353 (0) 47 71258
ríomhphost: monaghan@seupb.eu
suíomh gréasáin: www.seupb.eu

